

ELŐFIZETÉS:
HELYBEN:
 Egy évre ..... 24 koron
 Hét hónapra ..... 18 koron
VIDÉKEN:
 Egy évre ..... 28 koron
 Hét hónapra ..... 21 koron
HÍRDETÉSEK:
 Háromhét napra ..... 20 fillér
 Minden következőnap ..... 15 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG:
 Aradi és csanádi egyesül-
 vasutak palotájában,
 TELEFON-SZÁM: 352.
KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság,
 Szent főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1915.

FŐSZERKESZTŐ:
 STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, május 9.

Kivertük az oroszokat Magyarországból. (Győzelmes csapataink elfoglalták Krasznót.)

Budapest. (Hivatalos.) A főhadiszállás jelenti:

Tarnow—gorlicei csapatok hatása immár a Lupkovtól keletre fekvő kárpáti arvonalon is mutatkozik. Csapataink, amelyek itt támadásba mentek át az új folyamán, elfoglalták az utolsó elkészített kárpáti harcokból ismert Telepő, Zelli és Nagypolány helységektől északra fekvő határhegygerincet és attól délre megvetették a lábukat és arvonalunkat minden rendelkezésreálló tartalékjaink felhasználásával Ondava, Laborc és Ciroka felső folyása mentén dél felé előretoltuk.

Ellenség az uszoki szorost minden rohama és dühös támadása ellenére se tudta kezeinkből kiragadni. A szorostól északra és annak mindkét oldalán, az a csapatunk, amely itt hónapokon keresztül harcolt, sziklasszárdan megállott.

Az oroszoknak egész területnyeresége most néhány nap alatt veszendőbe ment.

Az így gyors visszavonulással járó nagy veszteségek mellett ültette ki ellenség a magyar földnek azt a sarkát, melyet oly nehezen foglalt el.

Nyugat-Galiciában a harcok továbbra is sikeresen folynak. Krasznót tegnap csapataink elfoglalták.

Hogy Ratko Dimitriewnek egész arvonalon sürgős visszavonulásban lévő hadseregében mily nagy a zavar és a rendetlenség, azt a Brzostk birtokáért vívott harcokban elfogott oroszok bizonyítják, akik 6 orosz hadosztályhoz tartoznak, még pedig az 5., 24., 31., 52., 63., 84. hadosztályhoz tartoznak.

Beszkidékből visszabőzönló orosz csapatnak egyes részeit több helyen körülkerítettük és foglyul ejtettük.

Május 2. óta elfogott oroszok száma már eddig eléri a 70.000-et. Az üldözést folytatjuk.

Délkelet-Galiciában, Lomnica völgy mindkét oldalán fekvő magaslatokon erős orosz támadást vissza vertünk. Zalesc közel egy orosz támaszpontot rohammal elfoglaltunk. Hófer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Ministerelnökség Sajtó osztálya.)

Elfoglalták a németek Libaut.

(Hetvenezer orosz fogoly a galíciai harcokban.)

Berlin, május 8. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Zeebrügge előtt parti útegeink tegnap este előnséges torpedó zúzókat elsüllyesztettek.

Arvonál legnagyobb részén a szokásos tüzérharcok folytak, amelyek egyes helyeken úgy, mint Ypernnél, Arrastól északra, Argonnekban és magaslatokon időnként fokozódtak. Gyalogsági harcra csak a Vogézekben került sor. Itt a franciák Stejnabrukk mellett állásaiukat és Fechtal két oldalán, órákig tartó tüzérségi előkészítés után este megtámadták. Valamennyi támadás ellenség nagy veszteséggel mellett meghiúsult.

Keleti hadszíntér:

Libau felé előnyomuló csapataink tegnap este birtokukba vették ezt a várost. Ez alkalommal 1600 fogoly, 12 ágyú, 4 géppuska jött kezükre.

Délkeleti hadszíntér:

Megvert ellenség üldözését a Maekensen haderesegcsoport és a szomszéd szövetséges erők tegnap is, eltekintve néhány sikeres teljes hátrvédharcotól, megállítás nélkül tovább folytatták.

Előcsapataink este Kroano környékén, Wiszlok folyót már átípték.

A résztvevő hadseregrészeknek együttműködése az előretörésben nem jelentéktelen orosz erőknek elvágására vezetett.

Ezzel a galíciai hadszíntéren május 2-ika óta elfogott oroszok összes száma eddig mintegy 70.000-re szaporodott. Legjobb hadvezetőség.

A német flotta újabb hőstette.

Berlin. (Hivatalos.) A Wolf-ügynökség jelenti:

Május hetedikén Zeebrügge előtt a Maori angol torpedóuzót parti útegeink tüzelése elsüllyesztette. Segítségül jövő Orusader torpedóuzót visszavonulásra és mentőcsolnakjainak szerbenbagyására kényszerítettük. A Maori egész személyzetét, valamint Orusader mentőcsolnakjainak személyzetét vízi járműveink

megmentették és Zeebrüggebe hozták, nevezetesen két tisztet és nyolcvannyolc főnyi legénységet.

Csapataink május hetedikén Libau ellen

való előnyomulását Keleti-tengeri haderőink tenger felől támogatták. Bohneke, a tengerészeti vezérkar főnökének helyettese. (Ministerelnökség sajtóosztálya.)

Libautól Uzsokig.

Arad, május 8.

Minden nap, talán azt lehetne mondani: minden óra új, nagyjelentőségű eredményt hozza a szövetséges német-osztrák-magyar seregek gigászi erejű harcainak. Mialatt a Kárpátokban, Nyugatgaliciában és a Beszkidékben még egyre tart a győzelem kihasználása, a körülzárt és megfutamított orosz csapatok szétforgácsolása, a németek az óriási harcvonal messze eső, másik pontján mértékös súlyos csapást az oroszokra. A németek elfoglalták Libaut, az oroszok fontos tengeri kikötőjét. A másik kikötőt, Rigát a szárazföldről mind jobban megközelítik Hindenburg csapatai. Mire a németek a libau-mitau-rigai terület-négyeszet uraivá lesznek, a mi az eddig történtek után már alig lehet kétséges, akkor nemcsak akadálytalanul szállíthat a tenger felől csapatokat Kurland felől Oroszországba, de oly termő terület jut a kezébe, a mely a csapatok élelmezése tekintetében alig van kihasználva.

A hatalmas, félelmetes Oroszország, az ententének izma és ökle, megszűnt veszedelem lenni reánk és Németországra nézve. A gorlicei át-törés óta déli szárnyát, a mely több mint tíz hadtest képviselt, oly csapások érték, a melyeket egyhamar nem heverhet ki. A német hivatalos jelentés eddig hetvenezer orosz fogolyról szól, de százezernél is sokkal többre

tehető a veszteség, a mely az oroszokat érte. A jasio—kroznói medence is kezünkben van. A nyugat-galíciai és duklai sikerek a harcvonal további részére is kihatoltak, most már, a mai harctéri híradások szerint Uzsoktól keletre is visszavonulóban van az orosz. Orosz-Lengyelország nagy darabja visszavehetetlenül a németek kezében van. Mindezt pedig kiegészíti a libau-i győzelem, amely a legérzékenyebb ponton jelent érzékeny dőfést az orosz birodalom testébe. Az orosz hadsereg, a melynek az lett volna a rendeltetése, hogy Berlinbe vonuljon, hogy ellepje Magyarországot, részint guzsba kútve, részint védekezésre kárhóztatva néz a legközelebbi jövő elébe, amelyek semmi jóval se biztatják.

Tökéletessé, ragyogóvá lett a tul-erő, a számbeli fölény fölött a vitézségnek, az öntudatos harcnak, a szervezetségnek diadala. Hét országgal kellett a harcot fölvenni, szárazon és tengeren, elképzelhetetlenül nagy területeken, Németországnak és Ausztria-Magyarországnak. A háború tizedik hónapjában diadalmasan és erősen áll a sok ellenség között. Leg-erősebb ellenségeiresúlyos csapásokkal mért, a győzelmek és hódítások egész sorát szerezte meg, anélkül, hogy a hosszú harcban kimerült volna, anélkül, hogy tartalékai és gazdasági erő-

források fogytán lennének. Sem az álló harc, sem a nagy tömegekkel jövő támadás, sem a kiéheztetés taktikája nem használt ellenségeinknek. A nehéz küzdelmeket és a megpróbáltatásokat elviseltük és a bekövetkezett egymást kergető diadalok megerősítik a hitet bennünk, hogy az igazságért vívott emberfölötti erőt kivánó harc minden akadályokon keresztül is teljes eredménnyel fog járni.

Es ez acélozza meg lelkünket és izmainkat az ezután következő időkben. A győzelmek fölött érzett büszke örömben is tudjuk, hogy a háboru végéhez még nem jutottunk közel, hogy még nehéz, nagy munkára van szükség, amíg az eredmény teljessé lesz. De az az erő, amely szinte a csodákkal határos sikereket szerezte meg nekünk és Németországnak, csorbitatlanul meg van és az képessé tesz bennünket, hogy a háboru további fejleményeinek, előre várt, vagy váratlan akadályainak, előttünk álló, vagy meglepetésnek érkező nagy feladatainak is nyugodtan, teljes önbizalommal és a győzelem meg nem rendült hitével nézzünk elébe. Milliós tulsúly fölött immár urakká, győzőkké lettünk; egymástól száz mérföldnyire eső harctereken kellett a harcot vívnunk és ez nem aprózta el, sem gyöngítette meg az erőnket, ha új seregek kelnek ellenünk, ha új hadszíntereken kell a küzdelmet fölvennünk, az nem változtathat a helyseten. Azt a hatalmat, amely ily eredményekre volt képes, se megfélemlíteni, se legyőzni nem lehet.

Elhalasztották a román király koronázását. Bukarestből jelentik: Mint hírlik, a román királynak május huszonharmadikára tervezett koronázási ünnepélye elmarad.

Egy hadiönkéntes leveleiből.

(Kabare a kaszárnyában. — A hivatalos udvarló. — Hogyan lehet irakkot szerezni szabadság nélkül?)

Édes kicsikém, örülök, hogy utolsó levelem vidámmá tett és összeszedem a tudományomat, hogy ezután is mulattató legyek, ami annál is inkább, mert ma nagy mulatság után vagyunk. Hajnali négyig tartott a szórakozás és bárha felelőbb parancsra mulattunk ilyen kitarással, mégsem engedték el, hogy fél ótkor már megjelenjünk a kaszárnyában. Ne csodálkozzál azon, hogy a mult héten még említést sem tettem készülő mulatságról, most meg már tul is vagyunk rajta, de hát kérlek szépen: katonáéknál minden gyorsan történik és így bizony egy hét alatt nekikészültünk a mulatságnak, amelyen pedig még kabaré is volt, mindez persze jótékony célra: a rokkant katonák javára.

Ugy kezdődött, hogy vasárnap délben az öreg szemlét tartott, azután a tisztet, önkénteseket maga elé vezényelte és kiadta a parancsot:

— Mához egy hétre a tisztikaszárnyban kabarét rendezünk. A tiszt uraktól elvárom, hogy kellő szórakozásról gondoskodhainak. Illik, hogy megmutassuk: csinálunk valamit a jótékony javára is. Azután a jókedv, az is fontos katonánál! Tehát kabaré lesz! Az önkéntes urak szintén ott lesznek. Megértették? Akarom, hogy az önkéntes urak, akik nem ebbe a városba valók, beleszokjanak a társaságba, az idevaló intelligenciába! És majd jó lesz, ha az önkéntes urak is előadnak egy kuplét, valami szép

A második magyar hadikölcsön.

— Május 12-26 közt lesz az aláírás. —
— az Aradi Közlöny tudósítójától.

Budapest, május 8.

A hosszan elhuzódó háboru szükségessé teszi, hogy a hadi szükségletek zavartalan ellátása céljából új hadi kölcsön bocsáttassék ki. E szükségletek fedezésére a pénzügyminiszter az első hadi kölcsön címleteinek megfelelő, 6 százalékkal kamatozó járadékkölcsönkötvényeket és ezzel egyidejűleg 5¹/₂ százalékos járadékkölcsönkötvényeket bocsát nyilvános aláírásra. A pénzügyminiszter tehát ezuttal is közvetlenül fordul a közönséghez, mint ez legutóbb a Német-birodalomban is történt és a kibocsátás összege a nyilvános aláírás eredménye alapján fog megállapítást nyerni. Az aláírás május 12-től 26-ig bezárólag fog megtartatni.

Aláírási helyekül szerepelnek az összes állami pénztárak és adóhivatalok, a postatakarékpénztár és közvetítő helyei és az összes számottevő hazai pénzintézetek. A kibocsátásra kerülő és 6 százalékkal kamatozó kölcsönkötvény aláírási ára minden 100 korona névértékért; a) ha az aláíráskor az egész aláírt összeg befizetettik, 97 korona 50 fillérben; b) ha pedig az alább ismertetendő kedvezményes (részletekben történő) fizetési módozat vétetik igénybe, 98 koronában állapított meg. Az 5¹/₂ százalékkal kamatozó kölcsönkötvény aláírási ára minden 100 korona névértékért;

a) ha az aláíráskor az egész aláírt összeg befizetettik, 90 korona 80 fillérben; b) ha pedig kedvezményes (részletekben történő) fizetési módozat vétetik igénybe, 91 korona 20 fillérben állapított meg. A 6 százalékos kölcsönnél a legkisebb jegyezhető összeg 50 korona, az 5¹/₂ százalékos kölcsönnél 100 korona.

A második hadi kölcsön 6 százalékos típusu kötvényei 1915. május 1-től kezdődőleg és minden év május 1-én és november 1-én lejáró utólagos részletekben kamatoznak, tehát az első szelvény 1915. november 1-én esedékes. A folyó évi május hó 1-től az aláírás napjáig járó folyó kamatokat azonban az aláírónak nem kell megtérítenie.

Az 5¹/₂ százalékos típusu kötvények pedig 1915. június 1-től kezdődőleg és minden év június 1-én és december 1-én lejáró félvi

utólagos részletekben kamatoznak. A kamatfizetés folyó évi június 1-ével kezdődik, tehát az első szelvény folyó évi december 1-én esedékes.

Mindkét típusu kötvényre az aláírt összegek az aláírási helynél fizetendők be és az aláírási áron felül az aláíróval szemben sem folyókamat, sem jutalék felszámításának helye nincs.

Ha az aláírt összeg 100 koronát meg nem halad, az aláírás alkalmával az egész aláírt összeg befizetendő.

A 100 koronát meghaladó aláírásoknál a részletekben történő befizetés kedvezménye igénybe vehető, az aláírás alkalmával azonban az aláírt összeg 10 százaléka biztosítékképen letendő és pedig a kir. állampénztáraknál és adóhivataloknál, a m. kir. postatakarékpénztár közvetítő hivatalainál, továbbá az 1898:XXIII. t.-c. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezethöz készpénzben, a többi aláírási helynél pedig vagy készpénzben, vagy olyan értékpapirokban, a melyeket az aláírási hely elfogadhatónak tart. A részletek pedig a következőkép fizetendők:

a jegyzett összeg 25%-a legkésőbb 1915. június 8-ig,
a jegyzett összeg 25%-a legkésőbb 1915. június 18-ig,
a jegyzett összeg 25%-a legkésőbb 1915. június 28-ig,
a jegyzett összeg 25%-a legkésőbb 1915. július 8-ig.

A teljes befizetés megtörténte után az aláírási hely a letett biztosítékot elszámolja, illetőleg visszaadja.

A jegyzés céljaira szolgáló nyomtatvány-ürlapok az összes aláírási helyeknél díjtalanul kaphatók. Ily nyomtatványok hiányában az aláírás levélileg is eszközölhető.

A befizetés alkalmával az aláíró fél az aláírási helytől pénztári elismervényeket kap, a melyek a fél kívánatára 1915. június 14-től kezdve a m. kir. pénzügyminiszterium részérem kiállított ideiglenes elismervényekre fognak kicseréltetni. A végleges kötvények kiadására nézve, illetve a fél kívánatára kiadott ideiglenes elismervényeknek a végleges kötvényekre való kicserélésére nézve idejekorán hirdmény útján fog a felhívás közzéteteni. A végleges kötvények kiadása költségmentesen ugyanazon a helyen fog megtörténni, a hol a pénztári elismervények, illetve a fél kívánatára kiadott ideiglenes elismervények kiadattak.

Az 5¹/₂ %-os kölcsönnél zárolásnak helye nincsen, a második hadi kölcsön 6%-kal ka-

szavlatot, vagy én nem bánom, akár szindarabot is.

A parancs: parancs és bárha a kabarérendezés nem tartozik a katonai kiképzés tárgyához, mégis lankadatlan buzgalommal feküdt neki mindenki a mulatság előkészítésének. Tangó főhadnagy azonnal elvállalta a főrendezői tisztet és öt perc leforgása alatt összeállította a kabaré műsorát: Nyilhegyi zászlós, akinek üde bari-tonja van, énekelni fog: az „In der Wacht...“ kezdetű kuplét, amelyet ismételtén nagy sikerrel adott elő a bodegában, sőt a harctéren is. Karamazov százados, aki szenvedélyes muzsikuss, a zongorakísértről gondoskodik. Tányér pót-tartalékos tizedes (civilben a Nemzeti Színház tagja) komikus magánjelenetet ad elő. Az önkéntesek közül egy páran valami szép és mulattató szindarabot játszhatnak el, végül pedig Marianne az öreg, a parancsnok, a kabarét elrendelő nagyobbik leánya ismét előadja a Zrinyi Ilona melódrámát, amelyhez azonban partner is kell.

Mi önkéntesek kézzel-lábbal tiltakoztunk a szereplés ellen.

— Hogyan! — szölt Aknasugatagi dr. az ismert kriminalista és többszörösen megbukott függetlenségi képviselőjelölt. — Hogyan! Mi hajnalban fekszünk le mindennap és már lefekvés előtt éjfélkor fel is kelünk, reggeltől estig a gyakorlótéren, estétől reggelig az ezred-irodában vagyunk, a fenmaradó időt pedig zsinórvarról, taktika, stratégiai, hadtörténet, ntá-szat, hidászat, árkaszat tanulással töltjük el: mi szindarabot tanulunk be? Hát ráértünk ilyesmire? Azután kit érdekel a mi színjátszánk. Ha te — tisztelettel szólva — főhadnagy

ur kíváncsi vagy a színjátszó képességünkre, gyere ki a gyakorlótérre és nézz meg, amikor ötvenszer egymásután „fö!“, „le“, „fö!“, „le“ hasalunk a porba: olyan szép színeket játszunk, hogy a szivárvány is megirigyelhet!

Tangó főhadnagy beadta a derekát és az önkéntesek szindarabját törölte a műsorról. De azért kitettek magukért az önkéntesek. Amikor arra került a sor, hogy az őrnagy Mariannejének partnert keresünk, egyhangulag zugtunk föl:

— Csaplovics! Csaplovics!

Talán már említettem, hogy Csaplovics, a derék bácskai, udvarol az őrnagykisasszonynak, de azt még nem irtam meg, hogy ez az udvarlás testületi megbízás alapján történik. Tudod édesem, itt katonáéknál mindenre kell gondolni. Amikor mi berukkoltunk az ezredhez, gondoltunk is mindenre és hogy semmi feledésbe ne menjen, mindegyikünknek jutott valami állandó tevékenység. Van, aki arról tartozik gondoskodni, hogy őrmester ur Hamarcsik soha ki ne fogyjon a füstölőszivarból. Aknasugatagi dr. állandóan kész jogi tudását rendelkezésre bocsátani, Csaplovics — nos hát Csaplovicsot, miután a körülményekről tájékozódunk és az őrnagy ur Mariannejának léteről tudomást szereztünk, szótöbbséggel kivezényeltük Marianne oldala mellé. Csaplovicsnak tizezer holdja van Bácsfeketeeleflánt határában, esinos fiu (most már parancsszóra a bajusza is kinőtt) és se Marianne, se az öreg nem elégedetlen az önkéntesek kijelölő bizottságának határozatával, amellyel a bácskaiak rendeltük ki hivatalos udvarlónak. Csaplovics eleinte kifogásokat tett és véleményeket kockáztatott meg Marianne szemé, azája, bokája, haja és termete tekinteté-

matózkó kötvényei azonban — ép úgy, mint az első hadi kölcsön kötvényei — zároltan is jegyezhetők leszenek és az aláíró, a ki az általa jegyzett kötvényeket zárolja és a zárolást öt és fél éven át fel nem oldja, azt a jogot nyeri, hogy az 5^{1/2}% évi időszak utolsó évnegyedében, legkésőbb 1920 november 1-én a kötvényen alapuló követelést e naptól számított egy évre névértékben leendő visszafizetésre felmondhatja. A m. kir. kincstár köteles az ilyen felmondott kötvényeket legkésőbb 1921. november 1-én névértékben visszafizetni. A zárolásból kitolyólag az aláíró felet költség nem terheli. Zárolásnak csak 1000 K-át meghaladó összegű jegyzéseknél van helye.

A m. kir. pénzügyminiszterium fentartja magának azt a jogot, hogy előre közzétéendő három havi előzetes felmondás mellett úgy a 6%-os, mint az 5^{1/2}%-os kölcsönt egészben vagy részben, névértékben visszafizethesse, azonban az esetleges felmondás a 6%-kal kamatozó kötvényekre nézve 1921. május 1-jét megelőző időre, az 5^{1/2}%-kal kamatozó kötvényekre nézve pedig 1920. június 1-ét megelőző időre nem fog eazközölneni.

A kölcsönre történő befizetésekre a moratorium alá nem eső betétek — a felmondási határidő betartásával — korlátlanul igénybevehetők.

A betéti fizetellel foglalkozó intézeteknél a más ilyen egeknel 1914. évi augusztus hó 1-én előtti betéti könyvre vagy folyószámlára elhelyezett, egyébként moratorium alá eső betétek azonban a kibocsátásra kerülő járadékkölcsönkötvényekre történő befizetések céljára a két kölcsönre együttesen a jegyzés idejében fennálló összegük 25 százalékáig, de legfeljebb a betéti tulajdonosa által jegyzett összeg 25 százaléka erejéig vehetők igénybe.

Azok, akik a befizetésekre ilyen, egyébként moratorium alá eső betéjtüket kívánják igénybe venni, annál az intézetnél vagy cégnél, illetve annak az intézetnek vagy cégnek közvetítésével tartoznak jegyezni, amelynél a betét el van helyezve.

A kibocsátandó kötvényekre és pedig úgy a szabad, mint a zárolt darabokra, az Osztrák-Magyar Bank és a m. kir. hadi kölcsönpenztár a járadékkötvényeknek kézi zálogul leköltése mellett, a névérték 75 százalékáig a mindenkori hivatalos váltószámítolási kamatlábon nyújtanak kölcsönt. Ez a kedvezmény legalább 1916. évi július 8-ig marad érvényben. A nevezett két intézet ugyanancsak a mindenkori hivatalos váltószámítolási kamatlábon nyújt náluk zálogul elfogadható érték-

ben. De lehurrogunk és most már beletörődött sorsába. Annyira, hogy egészen természetesen találta, hogy ő lesz Marianne partnere a melodramában.

— Legalább egy kis szabadsághoz jutok — mondotta. — Végre is ha Marianne kisasszonnyal tollépek, nem állhatok ki a pódiumra hadi-önkéntesi díszruhában. Frakk, plasztron, cilinderek kell és ezért bizony hasa kell ruccannom Bácsfeketelelőfántra.

De hát őrnagyunkkal nem lehet tréfálni, a szabadságkérés pedig épinséggel vörös posztó a szemében. Csaplovics se merészkedett elébe, pedig hát az őrnagy nélkül nincs szabadság, nincs Bácsfeketelelőfánt, nincs frakk! Végre szombaton reggel elszánta magát Csaplovics és bekopogtatott az őrnagynak. Az el nem foglalt önkéntesek testőrsége — köztük én is — kíséerte az ajtóig. Nagyon rövid időt töltött beinn és amikor az ajtó nyílt, még hallottuk az öreg harsogó hangját:

— Mit! Szabadságot! Hallja önkéntes, hát már minden leszakadt nadrággombért haza fog szaladgálni! Szerezzen frakkot, ahol tud! Azért katoná, hogy ne akadjon meg ilyesmin! Hát ha most a haretéren lenne, valahol Varsó alatt, akkor is hazakérdzéknek Bácsfeketelelőnyre vagy hová a frakkjáért!

Csaplovicsot az audiancia eredménye nagyon lehangolta.

— Legjobb kedvem lenne a mindennapos egyenruhámval, leszakadt zsinórokkal föllépni! — mondta.

Persze ezt csak mondta, de azért mindent elkövetett, hogy frakkhoz jusson. Szerencséje volt a fiúnak: az öreget telefonon a kerületi parancsnoksághoz hívták, délelőre elutazott. Nem

papírokra kölcsönt, ha a felveendő összeg igazoltan a jelen felhívás alapján aláírt összegek befizetésére szolgál. A meghosszabbított ily kölcsönök a mérsékelt kamatláb kedvezményében szintén részesülnek és pedig legalább 1916. évi július 8-ig. A fenti befizetési határidők alatt folyósított kölcsönök után a fél kívánságára a mindenkori hivatalos váltószámítolási kamatláb helyett 1916. évi július 8-ig évi 5 százalékos állandó kamatláb biztosítottatik.

Az aláírók kívánságára a járadékkölcsönök kötvényeit a szevények beváltásával megbízott hivatalos beváltóhelyek és az Osztrák-Magyar Bank budapesti főintézete, valamint a magyar szent korona országai, továbbá Bosznia és Hercegovina területén levő fiókjai 1916. június 30-ig költségmentesen fogják megőrizni és kezelni.

A második hadikölcsön előnyös feltételei, a pénzügyi kedvező helyzete és annak felismerése, hogy a kölcsön jegyzésében minél nagyobb részvetel az aláírók magánérdekei mellett a közérdeket is nagy mértékben szolgálja, biztositéka annak, hogy a kölcsön jegyzésének eredményében az ország közgazdasági ereje ép oly imponánsan fog megnyilvánulni, mint az első hadikölcsön alkalmával.

Hogyan tizedelik meg az orosz csapatokat?

(Zsidó katonák sorsa a cár hadseregében. — Egy oroszországi ügyvéd elbeszélése.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 8.

Érdekes dolgokat mondott el a cár hadseregében erőszakolt katonák hangulatáról egy fogságunkba jutott oroszországi ügyvéd. Harminckét éves, erős, hatalmas ember, tartalékos egy éves önkéntes minden sarzsi nélkül. Ez magától értetődik, mert az orosz ügyvéd — zsidó. Akkor fogták el, amikor a mi győzelmes csapataink bevonultak Csernovicba, ő itt helyi szolgálatot teljesített és ismeretséget kötött az odavaló polgársággal és amikor megtudta, hogy az orosz csapatok el fogják hagyni Csernovicot a mieink előretörése következtében szépen meg-

árulok el hadititkot neked édesem, ha megírom, hogy délután Csaplovics átöltözött az önkéntesi kar egyisten civilruhájába (az enyémbé) és sutytyomban utra kelet Bácsfekete-ésatöbbi felé...

Vasárnap a mulatság fényesen sikerült. Minden pompás volt. Mi önkéntesek testületileg felvonultunk és sike esen „beszoktunk“ a helybeli intelligenciába. Legnagyobb sikere szereplésünknek akkor volt, amidőn az őrnagy Marienneja és Csaplovics (vakító fehér plasztron mögött) a melodramát előadták. Tapsoltunk, tomboltunk, ez alkalomra felvett triplialpu szüges bakkanccokkal döngöttük a padlót. Mariennek örült sikere volt és az őrnagy az első sorban nem győzte hátrafordítani a fejét, hogy csakugyan mi vagyunk-e a lelkesedők.

A kabaré után (bárha hivatalosan nem volt műsoron) még tánc is volt és Csaplovics térdig koptatta a lábait Marianne kívül. Csak éppen annyi időre szabadulhatott el, amíg az őrnagy félrehívta és így szólt hozzá recsegő, vidám jóakarattal:

— Na, ugye hogy van frakk szabadság nélkül is! Nem kell ezért hasa szaladgálni, mint kis gyermek a mamája szoknyája mellé! Szabadság nincs, frakk kell és meg van! Így kell ezt csinálni katonáknál! Látom: önkéntes Csaplovics, maga egész stramm katoná lesz!

Csaplovics persze őrizkedett attól, hogy hírnevét a valóság elárulásával lerontsa, mi pedig örülden mulattunk az eseten. De nem fecsegtek tovább: álmos vagyok és tudod kérlek: a zsinórok. Olel hűségese Zoltid.

Rendre

huzódott egy zsidó családnál és a bevonuló osztrák-magyar csapatoknak megadta magát.

— Uram, — mondta — ha ezt egy magyarországi zsidó tette volna, azt én magam szembeköpném. Az a világ legaljasabb embere volna, de ha ezt egy orosz zsidó követi el, akkor az nem egy aljas tett. Nehogy azt higgye, hogy gyáva ember vagyok és az életemet féltettem, amikor megadtam magamat az önök csapatainak. Nem uram, én fájdalomosan bizonyítottam már be azt, hogy én nem vagyok gyáva.

Moszkvában az egyetemen hallgattam a jogot és 1904-ben, amikor legtorrongóbb volt a hangulat Oroszországban, az egyetemi titkos forradalmi szövetségnek voltam az egyik vezető embere. Tudja, hogy ez nagyobb bátorság, mint résztvenni egy véres szaronyrohamban. Egy házkutatás alkalmával a rendőrség a lakásomon egy piros kokárdát talált és ezért öt esztendőig kinlódtam egy szibériai börtönben.

— A mozgósítás első napjától kezdve a háboruban vagyok és velem együtt a háboruban van kétszáz ezer zsidó, de azért önöknek nincs fogalma arról, hogy az oroszokkal való közös veszélyben, a közös szenvedésekben is mennyi megaláztatásban, mennyi gyalázatban van részünk nekünk, csak azért, mert zsidók vagyunk.

Egyszer egy orosz századot kiküldtek, hogy egy osztrák-magyar üteget oldalba támadjon. Amint a század előre ment, egyszerre csak egy jól maszkírozott helyről óriási gyalogsági és gépfegyver tűz fogadta. Sokan elesetek, a többiek pedig a tisztekkel együtt visszaszaladt. Ugy látszik, hogy ennek a tervnek a végrehajtása nagyon fontos lehetett a mi érdekünköl, mert ugyanahhoz a századhoz még egy századot adtak és ismét kirendelték őket az osztrák-magyar üteg oldalba támadására.

És megint csak az lett a vége, a vállalkozásnak, hogy az orosz századok visszafutottak minden eredmény nélkül.

A hadosztály-parancsnok erre dühbe jött és kiadta a parancsot, hogy ezt a két századot gyávaságért meg kell tizedelni. Én abban a században voltam, amelyiket másodszer kommandírozták ki a rohamra és így az én életem is ki volt téve a sors játéknak. Képzelteti milyen érzések között vártam a jövőt, amely eldőnt, hogy hányadik leszek a sorban.

Egy hótakarfa réten állították fel egy sorban a két századot. Az emberek remegtek az izgalomtól, volt aki elájult és akkor a századparancsnokok végig mentek a front előtt és tudja mit csináltak? Egy más után rántották ki a zsidó katonákat és a tizedik ember helyébe beállították őket. Akkor ismét végigment a századparancsnok a front előtt és számolt: Egy, kettő, három, négy, öt, hat, hét, nyolc, kilenc, tíz és a tizedik, aki mindig zsidó volt, már tudta, hogy ez a halálos ítélet. A két században több volt a zsidó, mint tíz százalék s így történt, hogy öten élve maradtunk.

Harmincegy zsidó katonát állítottak végig egy sorba és harmincegy ártatlan orosz-zsidó katoná halt meg az orosz fegyverek tüztől.

Ugyram, én ezt a két szememmel láttam és ugye ezek után nem esodálkozok azon, ha nem tartom becsületességnek, hogy megadtam magamat és nem akarok harcolni az orosz fegyverek diadaláért. Képzelteti, hogy bár elég jól érzem itt magamat, mégsem rózsás állapot a fogság. Azért mégis valóságos eldorádónak látom ezt a szép Magyarországot, ahol egyenlőség van, ahol jog van és ahol igazság van. Milyen jók, milyen becsületesek itt az emberek és az őrnagy még, sohasem mondták nekem,

hogy „zsidó”, sőt velem szemben még előzékenyebbek, mint a többi oroszal szemben. Milyen boldogok itt az emberek és álmaimban mindig azt látom, hogy a feleségem és a három gyermekem ide költözött Magyarországra utánam és én is itt fogok maradni. Milyen jó volna itt maradni!...

Az orosz ügyvéd mellén egy háborús jelvény volt, amely a magyar címert ábrázolta és a fogoly mosolyogva, melegen nézte a jelvényt.

Porosz katonák a vértanúk szobránál.

— „Nem forradalmárok, hanem szabadsághősök.” —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 8.

A magyar határon küzdő porosz katonák közül számosan kerültek Aradra és a kórházakban ugyanolyan hűséggel és szeretettel gondozzák, ápolják őket, mint ahogyan a porosz hősök védtek hazánk határait. Az aradi katonai hatóság gondoskodott a német katonák szórakoztatásáról és arról, hogy a várost megismerjék Germánia fiai. Csaknem mindennap sétálni viszik a porosz katonákat, akiket sétá utjukon egy-egy altiszt kísér és megmagyarázza nekik a város nevezetességeit.

Tegnap ebéd után a Szabadság-térre is eljutottak a sisakos német fiúk. Megállottak a Szabadság-szobor előtt és percekig nézegették Zala György alkotását.

— Micsoda szobor ez? — kérdezték a porosz katonák.

Az altiszt aztán elkezdte a magyarázatot, amellyel elárulta, hogy nem jól ismeri a magyar történelmet:

— Ez itten — mondta — a negyvennyolcadiki forradalom emlékére készült. Magyarországon ugyanis 1848-ban forradalom támadt és a nép fegyvert fogott szabadsága kivívására, azonban az orosz hadsereg akkor is Magyarország ellen fordult és a muszka fegyverek letörték a magyar forradalmat. A forradalom vezetőit, a tizenhárom tábornokot Aradon végezték ki és ennek a kivégzésnek emlékére állították föl ezt a szobrot.

A magyarázatot végighallgatta egy ismeretlen aradi ur, aki fejcsóválva fordult a német katonákhoz.

— Az altiszt ur — szól — nem egészen a valóságnak megfelelően adta elő a magyar történelmi eseményét. Magyarországon ugyanis negyvennyolcban nem forradalom volt, hanem szabadságharc és a tizenhárom tábornok nem forradalmár volt, hanem szabadsághős. Ezek a tábornokok nem támogatták volna a magyar nemzetet, ha forradalom lett volna az országban.

A saóvetséges harcosok nagy édeskedéssel hallgatták ezt a kijelentést. A csoportból egyszerre csak előállott egy pépaszemes katona, ki a polgári életben néptanító — a következőket mondta:

— Most már én is emlékszem arra, hogy olvastam a magyar szabadságharcról és tudom, hogy az nem forradalom volt, hanem szabadságharc, amelyet azonban az orosz fegyverek segítségével levertek. A kivégzett tábornokok között volt Damjanich János is, aki szerb nemzetiségű léte a magyarok mellé állott. És a tény is igazolja, hogy a magyar nemzet-becsületet küzdelmet kezdett, mert kü-

lönben Damjanich nem állott volna a magyarok mellé.

A katonák ezután levett kalappal elénekeltek a Wacht am Reint és a Gotterhaltét.

Tegnap délután különben kellemes meglepetés érte az Aradon idős német katonák közül hatvankettőt. Meghívta őket Bing János aradi bornagykereskedő és borpincéjében megvendégelte őket.

Itt említjük meg, hogy Arad város hatóságának kellene gondoskodnia az Aradon lévő idegen katonák kalauzolása iránt. A Németországban lévő magyar katonákat a külföldön a városi hatóságok által kijelölt alkalmas egyének kalauzolják és megismertetik velük az egyes városok nevezetességeit. Aradon is követni kellene ezt a helyes szokást.

Döntő tanácskozások Rómában.

— Goluchowsky gróf a monarchia teljeshatalmu megbizottja. — Szerbia haragja. —

Závirati tudósítás.

Milano—Róma, május 8.

Olasz miniszterek és a vezérkari főnök tanácskozása.

Milano. A „Secolo” jelenti, hogy Sonnino külügyminiszter szerdán délelőtt Salandra miniszterelnökkel és Cadorna vezérkari főnökkel háromórás tanácskozást folytatott. Ugyanezen a napon délután Tittoni szintén megjelent Salandránál és Sonninnál.

Olasz lapok hírtitása Angliából.

Genf. Az angol cenzura tíz napra megtiltotta az olaszországi és balkáni lapok behozatalát.

Kormányválság Szerbiában Olaszország miatt.

Bukarest. Olaszországnak a nemzetiségi elvvel eltenkező Adria igényei miatt Szerbiában kormányváltásról szóló hírek terjedtek el. Nisben nagy izgalom uralkodik. Pasic miniszterelnök küszöbön álló pétervári útja által ezzel van összefüggésben.

Ujabb entente ajánlat Görögországnak.

Athén. Görögország az entente-től új ajánlatot kapott semlegessége feladásáért.

Megszűnik az autobus felügyelő-bizottság.

(A gépkocsik árát nem fogadja el a város.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 8.

Arad város autobusainak sorsa betelt. Ma a felügyelő-bizottság Lócs Rezső helyettes polgármester elnöklésével tartott ülésében hivatalosan is tudomásul vette, hogy a katonai kincstár a város gépkocsijait átvette és felszólítja a várost, küldje be a nyugtát és az eddig folyósított használati díjak levonásával a kocsikért járó összeget a kincstár kifizeti.

A bizottság Zádor Imre gépüzemigazgató előadásából megtudta, hogy a kincstár eddig 65 ezer koronát utalt ki használati díjakban és a mozgósítás alkalmával megállapított érték szerint még 187 ezer korona járna a városnak. Azonban egyhangulag magáévá tette a bizottság az Aradi Közlöny-nek azt az álláspontját, hogy a katonai kincstár nemcsak gépkocsikat vett át, hanem egy közúti forgalmi vállalatot szüntetett meg. Az 1914. évi XLVIII. törvény-cikk 18. szakasza megengedi a hadvezetőségnek, hogy üzemetek lefoglaljon, de megtérítésre kötelezi ezéért.

A bizottság ezért nem is határozott most a leszámolás kérdésében, hanem a jogügyi bizottságot kérdezi meg, vajjon felvegye-e a gépkocsikért a pénzt és jelentse ki, hogy jogait fenntartja és a háboru után érvényesíti, vagy pedig már most tegyen olyan lépéseket, hogy a város érdekeit érvényesítse. A jogügyi bizottságot megkérdik aziránt is, hogy a garázs szerződés tovább érvényben áll-e tekintettel arra, hogy a háboru következtében autobusok nincsenek benne.

Az igazgató ezután bemutatta az autobus-vállalatnak a várossal szemben fennálló kötelezettségeit és megjelölte a módokat, amelyek alapján a 295 ezer korona tartozás visszafizethető az év végéig.

Szóba került az is, vajjon a város most már milyen intézkedéseket tegyen a jövőt illetőleg. Fényes Dezső megkérdezte az igazgatót, melyek az ideális tervei. Az igazgató azt felelte, hogy nem az a kérdés lényege, melyek a tervek, hanem az, hogy a jelenlegi viszonyok közt mit lehet megvalósítani.

Az elnök kérésére a bizottság nem bocsátott ennek a kérdésnek megvitatásába, mert — úgy mondotta — a miniszter jóváhagyta azt a közgyűlési határozatot, amellyel a törvényhatóság fénnyest a villamosági szerződés és a vele összefüggő kérdések előkészítésére kiküldött szakbizottság elnökévé designálta és ott lesz a helye, hogy a közlekedés kérdéseit is tisztázzák és terveket javasoljanak.

A mai nappal tehát az autobus felügyelő-bizottság feladata és célja meg is szűnt és ezért az igazgató azt a kérdést vetette fel, mi történjék a bizottsággal. Tekintettel arra — mondotta az elnök — hogy az előbb említett bizottságban a tagok mind helyet foglalnak és ez a bizottság ugyanis állandósulni fog és a közüzemek vezetését intézi, át fognak alakulni közüzem bizottsággá, amelynek hatásköre az elkészítendő szabályzat értelmében az összes városi üzemekre ki fog terjedni.

Ötmillió koronát jegyzett a király a magyar hadikölcsönre. Becsből jelentik: Utelsége rendezetere a családi alapok vezérigazgatója a magyar hadikölcsönre öt millió koronát jegyzett.

A Hámori—Mladin-per a nagyváradai esküdtek előtt.

— Mladinné megtagadta a vallomástételt. — A tárgyalás hatodik napja. —
— Kiküldött munkatársunk téviriati tudósítása. —

Nagyvárad, május 8.

A Hámori—Mladin tárgyalás közeledik befejezése felé. Hétfőre már alighanem meglesz az esküdtek verdiktje és elcsendesednek a nagy ügy hullámai, amelyek ma már amugy is jóval kevésbé viharosok, mint az első aradi tárgyalás idején. A mai tárgyalás legkiemelkedőbb pontja az, hogy Mladinné, a vádlott felesége törvényadta jogával élve, elállt a vallomástételtől. Rendkívül érdekesnek ígérkezett az asszony vallomása, de ma már előrelátható volt, hogy ez az érdekeség elmarad. A védő már a tárgyalás elején bejelentette, hogy ő maga tanácsolta Mladinnénak a vallomástételt megtagadását, miután tudomására jutott, hogy vallomásában egyesek befolyásolni igyekeztek.

A mai tárgyalás lefolyásáról Nagyváradra kiküldött munkatársunk a következő részleteket táviratossá:

Tárgyaltak Mladinnéval a vallomástételtől.

Kilenc órakor Szőlősy Gyula elnök megnyitja a tárgyalást. Mielőtt a tanuvallomások folytatására kerülné volna a sor, felállott Medvigy Gábor dr. védő és a következő bejelentést tette:

— Tudomásomra jutott, hogy Borlodon János, Földes Béla gyógyszerész és mások tárgyalásokat folytattak Mladinnéval, valamint Világ Mór tanúval kompromisszum irányában. Ilyen körülmények között azt a tanácsot adtam a vádlott nejeinek, hogy ne tegyen vallomást.

Ertesy Péter dr. (Hámori képviselője): Ilyen a vádlott neje volt az, aki elment azokhoz a személyekhez, akikre a védő ur hivatkozott és megkérte őket, hogy álljon el a köztől, illetve a sértett az ő kihallgatásától, minek ellenében hajlandó a hírlapokban és a főtárgyaláson bocsánatot kérni.

Baróthy Pál dr. ügyész: Kívánom Mladinné kihallgatását. A perben én sem a sértett, sem más nem képviseltek, csak az anyagi igazságot.

Medvigy Gábor védő: Ez per, nem a sértett pere, nem is Mladin Miklósné és én minden módon ki akarom zárni akár a sértett, akár Mladinné magánügyeit. A sértett egyéniséget általában a védelem nem érinti, nem akarja bemutani, befeketíteni, vagy rehabilitálni.

Az esküdzött jegyző.

E rövid incidens után az elnök Mladin Miklósnét szólítja fel vallomástételre. Megállapítják, hogy Mladinné nincs jelen a tárgyaláson és így Szerény Sándor volt kúrtósi jegyző kihallgatására kerül a sor.

— 1894-től 1904-ig voltam Kúrtósön jegyző — mondja — 1912. végén indult meg a mozgalom, amelynek következtében el kellett hagynom állásomat. A mozgalomnak Mladin volt az irányítója, de ő csak Hámorinak volt az eszköze. Hámori személyesen mondta nekem, hogy azt kívánja, hagyjam el állásomat, egyebet nem akar. A csócselékot felizgatták ellenem, névtelen feljelentéseket adtak be, Hámori pedig Aradmegye közigazgatási bizottságának ülésén felszólalt és nagyobb beszédben követelte, hogy indítsanak fegyelmet ellenem.

A névtelen feljelentések következtében vizsgálat indult ellenem, amelynek folyamán önként lemondtam állásomról, nem várva be a vizsgálat végét.

Elnök: Mi lehetett az oka annak, hogy Hámori az ön távozását kívánta?

— Azért akart elmozdítani, mert a munkásszerződéseket és egy hagyatéki ügyet nem a kedve szerint intéztem el.

A volt jegyző kihallgatása után az elnök ismét beszólítja Mladinnét, aki azonban még mindig nincs jelen.

Hogyan készül a deputáció?

A következő tanu Don Tarje Bellu, Mladinné volt bérlője:

Amikor Szerény elmozdítása megtörtént — mondja — Mladinné mondta, hogy jó lesz, ha egy deputációt szerveznek, mert különben a főszolgabíró ur nem kandidálja Zachariást. Én Mladinnal elmentem a faluba és megmondtuk, hogy a nagyságos ur így parancsolja. Aztán bejöttünk Aradra a Hámori ur házához és ott felkértük, hogy ő vezesse a deputációt. Megmondták nekünk, hogy amikor a Fő-térre érünk, kiabáljuk: „Setreaska domnu Hámori!”

Az elnök elébetartja aradi vallomását, amely szerint jelen volt, amikor Hámori adta a megbízást a deputáció szervezésére. A tanu fentartja aradi vallomását.

Mladinné mondotta — folytatja — hogy menjek el hozzájuk. Elmentem, és ott mondta nekem, hogy deputációt kell szervezni. Később bejött a kocsmába Hámori, leült hozzánk és beszélgetés közben mondta, hogy jó volna egy deputáció.

Elnök rászól: Miért beszél kétféleképpen?

— Bármilyen választások voltak a községben, egyházi vagy iskolaszéki, vagy akár milyen választások, Mladinné mindig beavatkozott és azt mondta:

— Így beszéltem meg Hámorival.

Mladinné háza olyan volt, mint a bíróság. Amit Mladinné ott elhatározott, az ellen nem volt fellebbezés. Az utóbbi időben Mladinné így panaszkodott előttem: „Nem tudom, mi lesz velem, sokat költöttem Szerényre, Zachariásra, Herczegre. Hámorihoz mentem, kaptam is tőle pénzt, de váltót kellett adni róla.

Kelen Béla esküdt: Említette Mladinné, hogy fegyverrel vesz magának elégtételt?

— Nem.

Mladinné nem tesz vallomást.

Ezután néhány perces szünetet rendelt el az elnök, majd újból megnyitva a tárgyalást, ismét behívja Mladinnét.

Az asszony most már jelen van és a tanuk szobából bejön a tárgyalási terembe. Az általános kérdésekre elmondja, hogy Mladin Miklósné, családi nevén Bogdán Anna, negyvenkét éves.

Elnök: Figyelmeztetem, hogy törvényadta jogánál fogva, mint a vádlott felesége, vallomást tehet, vagy elállhat a vallomástól.

Mladinné: Nem kívánok vallomást tenni.

Mladin alacsonyabb kamatot fizet.

Morár János kúrtósi gazda elmondja, hogy Mladinné etettek-ittattak. Reggeltől estig ettek-ittak ott az emberek, nagyon sokba kerülhetett.

Csak az Isten tudja, mennyibe. Mladinné vagyoni viszonyai, amikor Hámorival megismerkedtek, jók voltak. Mladinné házához gyakran eljártak a faluban, az olyan volt, mint a bíróság. Odajártak nyilvános ügyben, jegyzőfelépési ügyben (derülttség), jegyzőválasztási ügyben, képviselőválasztási ügyben.

Illés László kúrtósi tanító 1905. óta ismeri Mladinnét, de az összes körülményekről, amelyek a tárgyaláson szóba jöttek, csak hallomásból tud és legtöbbször azt sem tudja, hogy kitől hallotta, amit hallott. A jó viszony Hámori és Mladinné között azért szűnt meg, mert Mladinné nem tudta a kamatokat fizetni. Arról, hogy Mladinné merénylőre készült, hallomásból tud. De csak azt hallotta, hogy Mladinné készült váiamire. Erre Hámorit még szeptemberben figyelmeztette is. Mladinné sohasem hallott. A Kúrtósi Takaréknál pénziáros. Mladinné a takaréknak 28.000 koronával és Hámorinak, mint hallomásból tudja, körülbelül 14.000 koronával tartoztak. A kúrtósi intézet könyvei az újabb időben voltak benn Aradon is az irodában. Mérlegkészítéshez hozták be. Mladin elismerte tartozását és annak összegét nem kifogásolta.

— Miért nem írta alá Mladin a takaréknak utolsó mérlegét?

— Nem tudom. A mérleg az okás szerint a könyvelő készítette.

Az elnök további kérdéseire elmondja, hogy a takaréknak Mladinnak nyolc százalékos kamatot számított, míg más üzletheleknek a pénzügyi krízis idején 10 és 12 percenttel adták a hirtelt.

Drágos Mihály kúrtósi tanító új tanu, akire a tárgyaláson a vád hivatkozott. Vallomása nem jelentékeny.

Baróthy Pál dr. ügyész kérdésére elmondja, hogy Mladinnak a kúrtósi takaréknál hét-kienc százalékos kamatot számítottak kölcsönei után a pénzügyi viszonyok változása szerint.

— Mi okozta Mladinné romlását? — kérde az ügyész.

— Mértéktelenül költek. Amikor még jó barátságban voltam velük, figyelmeztettem is őket arra, hogy ez nem vezethet jól.

Medvigy Gábor dr. védő: Hogyan adhatott a takaréknak részjegyeivel arányban nem álló nagy kölcsönt Mladinnak?

— Hámori garanciát vállalt a szövetkezetnél a Mladin követelésből eredő veszteségért.

— Miért nincs két év óta közgyűlés a szövetkezetben?

— Egyszer épen a Hámori elleni merénylő akadályozta meg a közgyűlést, most pedig a július elsejéig terjedő moratorium miatt nem lehet megtartani.

A bizonyítás kiegészítése.

A délutáni tárgyaláson a bizonyítás kiegészítéséről határozott a bíróság. Az elnök kihirdeti, hogy Crisán György dr. aradi ügyvédet nem hallgatják ki, mert tanúvá válna az összeköttetésben a bűnperrel.

Az ügyész hozzájárul a bizonyítás befejezéséhez. Kifejti, hogy a védő által felsorolt és felajánlott újabb bizonyítékok nem tartoznak a bűnperhez, de a vád nem zárkózik el semmi bizonyítástól.

A védő azt kéri, hogy a per iratainak egy részét olvassák fel, míg az ügyész az összes iratok felolvasását kívánja.

Ertesy Péter dr. azt indítványozza, hogy idézzék be Kling Mór kúrtósi kereskedőt, akiről a védelem egyik tanuja, Nikoresku Iekész azt állította, hogy felvilágosítást tud adni arról, hogy a kúrtósi takaréknál harminc százalékosra is adott pénzt.

A védő ellenzi Kling kihallgatását.

A tárgyalást hétfőn folytatják.

(Zádor Jenő.)

Hat orosz hadtest katasztrófája.

(Sárosban megszűnt az orosz uralom. — Csapataink visszafoglalták Mezőlaborcot. — Százezernél több embert vesztek az oroszok. — Uzsoknál támadnak a német csapatok.)

— Hivatalos távirati tudósítás. —

Budapest—Berlin, május 8.

Megsemmisítettünk hat orosz hadtestet.

(Százezer embernél több az oroszok vesztesége.)

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Iltetikes helyről jelentik, hogy a negy hadtestből álló harmadik orosz hadsereg harminc százaléka fogságba került, husz százalék megmenekült, a többi pedig megsebesült. Tarnow körül két hadtestből álló orosz erők operáltak, amelyeket megvertünk. Beszkid-csoportunk előnyomulásában huszezer oroszot vágott el, ezeknek elogatása egészen biztosra vehető. Hallottakban, sebesültekben és foglyokban az oroszok vesztesége meghaladja a százszázalékosat.

Galiciát nem tarthatja az orosz.

Berlin. Schreiberschoten őrnagy a B. Z. am Mittag hasábjai a következőket írja: Abban a pillanatban, a mikor az oroszok a Kárpátok természetes védőfalát kénytelenek elhagyni, nem is tudják magukat már tartani Galiciában sem. Ez a harctér nyugati részein világosan mutatkozik is. Az oroszok dunajeci és bialai frontja közvetlen összefüggésben állott a nyugati Kárpátokban elfoglalt állásaikkal. Mielőtt az előbbieket benyomták, az utóbbiakat fel kellett adniuk. Az arcvonal egyik pontján elért haladásunk kikényszeríti az oroszoknak más arcvonalról való visszavonulását is. Hogy azután eredményes előnyomulásunkban a nyugati, vagy pedig a déli csoport fog-e legfőképp résztvenni, az hatására nézve mindegy. A szövetségeseknek Duklán át való előnyomulása az oroszokat a Lupkowitztől keletre levő állások feladására is kényszerítette. A szövetségesek az egész arcvonalon tartják állásaikat és minden támadást visszavernek, szárnyaik pedig győzelmes előnyomulásban vannak. Ennek természetesen éreztetni kell hatását a centrumra is.

Magyar zászló a duklai szoros magaslatain.

Eperjes. Csapataink tegnapelőtt negyed ötkor a duklai szoros magaslatain kitérték a mi trikolórunkat. Sárosmegyében megszűnt a százhuszonnyolc napos orosz uralom. Csapataink egy-két nap alatt megtisztítják az aknáktól a vidéket és a hatóság vetőmagot oszt ki a lakosság közt.

Hétfő óta vonulnak vissza az oroszok.

Sátoraljajhely. Homonna és Koskóc felől nagyszámu fegyveranyag érkezett. Az oroszok elmondták, hogy a visszavonulásra hétfőn kaptak parancsot. Menekülés közben szekereiket, munióid raktáraikat és egy helyen ágyúikat elnagyták. A menekülőket helyenként tüzérségünk tüzebe jutottak.

Bekerítettük a zempléni orosz sereget.

Varannó. A Zemplénmegyéből ki-menekült oroszok üldözésében a szövetséges csapatok bevonultak Mezőlaborcra. A Telepőc-Zellő-vonalat már túlhaladtuk. A Jaszlókrosznól medencét elért csapataink birtokában vannak a januártól fogva épített orosz tábori vasutaknak. Az Ondava és Laboro-völgyében operált orosz hadsereg bekerítése az éjjel lefolyt harcokkal befejeződött. A most zajló ütközetek az oroszok erőfeszítésével, hogy a szűkülő gyűrűből kiszabaduljanak.

Végvonaglásban a körülzárt orosz sereg.

Budapest. A haditudósítók jelentik a sajtóhadiszállásról: Ottensivánk immár meghódította a Wysokának Puznoig terjedő szakaszát is.

Dei szárnyunk a Dukla-szorós kijáratának elogatása után a lupkovi szoros kivételével a Beszkidekből kivezető valamennyi utat elzárta. Borovics hadtestének egyes részei már átkeltek a Beszkidek tőhágóján.

Jelenleg a Beszkidek észak-galíciai lejtőin heves harcok folynak. A körülzárt orosz hadosztályok kétségbeesett erőfeszítéseket tesznek, hogy az utjukat elvágó csapatainkon keresztül tudjanak törni. A nehéz terepen még idő kell ahhoz, hogy az ott bezárt orosz hadosztályok teljesen megsemmisíthessenek.

A nyugati szárnyakat ért balsikert az oroszok azzal akarják kiegyenlíteni, hogy elkecseregetett támadásokat intéznek egyéb helyeken, így az Ostry-magaslat ellen, ahol csak tegnapelőtt verte őket vissza véresen Hoffmann hadteste. Az oroszok különben kelet-galíciai hadállásaink ellen is támadást terveznek. Itt is általános harc van kialakulóban és az ellenség máris véres és nagy áldozatokkal fizet eredménytelen támadásaiért.

Uzsoktól keletre üldözzük az oroszokat.

Varannó. Az oroszok Uzsoknál visszavonulóban vannak. Uzsoktól keletre a német Súdarmee szakadatlanul támad és visszanyomja az oroszokat.

Magyarország diadalünnepé.

Berlin. Aage Madelung a következőket jelenti a Berl. Tagbl.-nak Sátoraljajhelyről: Magyarország világtörténelmi órákat él. Zemplénmegye itteni ősi székházának falára éppen most függesztették ki egy hirdetőt, amely a gorlicei nagy győzelmet tudatja a lakossággal. Az emberek nagy csoportban állják körül a hirdetőt, hogy a maguk szemével győződjék meg a diadalról. Az utcákon piros-tehézöld lobogókat lengat a szél. Ez a zászlócsiszant jelenen, hogy Magyarország elvértélt támad meg vannak bosszulva. Ez a győzelem nemcsak Ausztria-Magyarországa, hanem a németeké is. Zölden hullámzik szerte a buzavetés, amely az ideán még talán gazdagabb, mint

más években. Vasárnap van, több, mint vasárnap, mert Gorlice új ünnepnapot szerzett Magyarországnak. Az ellenség visszavonult Sárosból és Zemplénből, az ellenséges hordák visszamennének oda, ahonnan jöttek, az éjszaka árnyaiba merülve menekülnek, hogy soh többé vissza ne térjenek.

Tarnowért két napig harcoltunk.

Sajtóhadiszállás. Tarnow bevetelét az orosz csapatoknak a Trzemená-magaslaton levő pozíciója késleltette, amely rendkívül meg volt erősítve. A magaslatok, amelyet a térkép 401. számú magassági pontként jelez, csapataink nem kerülhették el, mert az egész Biala völgyet uralja. Két napig tartott, amíg az oroszok ellenállását teljesen megtörnünk sikerült.

Ujabb akolónk Bukovinában.

Csernovic. A bukovinai fronton ágyuharcok folynak. Tüzérségünk a bal Pruth parton előnyomulásunk tartóztatására a Pruth mentén összevont nagy ellenséges gyalogságban súlyos kárt okozott. Besszarabiába előretolt csapataink tüzérsége erdős dombokon az ellenséget összeoltta. Zaleszcykinél tüzérségünk egy munióraktaron kívül más védett objektumot is felgyújtott.

Román jelentés győzelmeinkről.

Bukarest. A román kormány félhivatalos orgánuma, a „Viitorul” a harctéri helyzetéről vezetõ helen a következőket írja:

„Mialatt az orosz hadsereg egy részét Keletgaliciában tömörítették össze, hogy ebből az irányból (Staniszlauaú) kísérelje meg a betörést Magyarországra, azaiatt az osztrák-magyar német vezérkar meglepõ esapást mert a nyugatgalíciai orosz hadseregre, amelyet visszavonulásra kényszerítet. A táviratok számos győzelemi trófeumról beszélnek, sokkal fontosabb azonban ezeknél tudni azt, hogy milyen befolyással lesz a helyzetre az osztrák-magyar német csapatok előnyomulása Nyugatgaliciában. Nem-e fognak ezek a győzelmes csapatok, amelyek nyilván déli Lengyelországi osztrák-magyar hadsereggel is egyesülni fognak, nyomást gyakorolni keleti irányban, a keletgalíciai orosz csapatokra, avagy észarnyugat felé, hogy a közép Lengyelországban operáló német hadsereg támadó erejét fokozzák.

Az első esetben az oroszok kénytelenek lesznek a keleti Beszkidekben levő erőiket újra csoportosítani, a második esetben meg fog történni az osztrák-magyar és német csapatoknak előnyomulása Radom és Ivangorod felé. Minden körülmények között azonban az oroszok érzékenyen meg fogják érezni a reájuk mért nyugatgalíciai csapás következményeit.

Teljesen egyidőben a nyugatgalíciai meglepetéssel — írta a „Viitorul” — a német hadsereg betört Oroszországba csaknem egészen Rigáig. Ha Riga a száraztöldi részről német kézre kerül, akkor a német flotta éppen olyan biztonsággal szállthat csapatokat partra ott, mint a libai kikötőben. A Libau Mitau—rigai környék birtoka számos más körülménytől eltekintve is, nagyon gazdag nemrekvirált terményekben, és takarmányban s így ennek birtoka a németekre nézve igen nagy haszonnal jár.”

Ujongás a lövészárkokban.

Csernovic. Kedden éjjel, amikor a nyugatgalíciai diadal híre a lövészárkokba elérkezett, a katonák olyan hatalmas hurrá és éljen kiáltásokban törték ki, hogy a front mögött közvetlen közelségben fekvő falvak lakói ijedten ugráltak ki ágyaikkól és rohantak ki az utcákra ama hiszemben, hogy az osztrák-magyar hadsereg újból előretört a bukovinai fronton. Egész éjszakán át lelkes ujongás volt a lövészárkokban.

Nemzeti csapása Angliának a Lusitania elsüllyesztése.

(Elpusztult a luxus-hajón Vanderbilt Alfréd. — Amerikai milliomosok halála.
— Egész Anglia sir.)

— Hivatalos távirati tudósítás. —

London—Amsterdam, május 8.

Nemzeti csapásként iratja egész Anglia a német torpedó által tenger fenékebe süllyesztett Lusitaniát, amely, mint az Aradi Közlöny ma reggel jelentette Queenstownnál egy német tengeralattjáró pusztított el. A luxus hajó, amelyen Vanderbilt Alfréd, Széchenyi Lászlóné grófné bátyja, az amerikai milliárdos és más sok amerikai milliomos utazott Newyorkból Liverpoolba, husz pere alatt süllyedt el.

E hét keddjén távirat jelent meg a lapokban, hogy a Lusitania minden figyelmeztetés ellenére elhagyja a newyorki vizeket. Március 10-ike óta angol személyszállító hajó nem hagyta el a newyorki kikötőt és épen ezért óriási feltűnést keltett tengerészeti körökben, hogy a Lusitania vállalkozik a halálos utra. A német tengerészet provokálása volt ez az utazás és az angol sajtó hivatalosan, fénhéázva hangoztatta, hogy minden óvószabályt megtettek, az Atlanti-Oceán királynőjét nem érheti baj.

Az első négy nap minden incidens nélkül mult el. Az angol hajóraj bizonyára a egóvatosabban és olyan helyzetben állott fel, hogy biztosítsa a híres hajó útját.

A német tengeralattjáróknak két feladatuk volt. Először elrejtőzni az angol hajók elől, másodsor mégis elsüllyeszteni a Lusitaniát. A hajó utasai bizonyára megkönnyebültek, a mikor végre meglátták az ir partokat. Délután félhárom óra volt, veszedelemre valószínűleg senki sem gondolt. A Lusitania már Queenstown közelében járt, az ir sziget déli partján nagy kikötője mellett, Kinsale magasságában. Ekkor érte a halálos torpedó.

Hivatalos jelentés.

A 30,000 tonnás Lusitania elsüllyedését az első jelentés így szólott:

Queenstown, május 7. Old Head of Kinsale drotneküli táviratában jelent, hogy a Lusitania Cunard-hajót nyolc mértöld távolságra Queenstown-tól torpedólovés érte. Elsüllyedt.

London. Tengerészeti körökben a legnagyobb könnyelműségnek tartják, hogy a Lusitania utolsó útjára elindult. Londonban bizonyára ezren és ezren állanak a Cunard-iroda előtt, hogy a hajó elsüllyedésének részleteit megtudják. Anglia a gyönyörű Cunard-gőzös elsüllyedésében jobban érzi a háborút, mint abban, hogy Zeppelinek bombákat dobtak le parti városokra. Nemzeti csapásnak tekintik a Lusitania vesztét.

Londonba eddig alig érkeztek részletek a Lusitania elsüllyedéséről.

Queenstown Írország déli részén, Cork város öböl szerű kikötőjében a Great Island nevű szigeten fekszik az Atlanti-oceánban. Erre felé visz a tengeri út a Szent György-csatornán át az Ir-tengerbe, az Anglia nyugati partján levő Liverpool-ba.

Figyelmeztetés az utasoknak.

Lapunk május 5-iki számában a következő londoni táviratot közöltük:

„A Times jelent Newyorkból: Előkelő emberek, akik szombaton (május elsején) a Lusitaniára mentek, hogy Liverpoolba hajóz-

zanak, távirati uton figyelmeztetést kaptak, hogy ne keljenek utra. Vanderbilt Alfréd táviratot kapott, mely azt mondja, hogy a Lusitaniát meg fogják torpedózni. Liverpooli hajós körökben nem aggódnak, mert minden óvintézkedést megtettek, hogy az ő hajójárataikat megvédjék.“

Berlin. A Wollf-ügynökség jelent: Német részről nyomatékosan figyelmeztették a Lusitaniát a fenyegető veszélyre. A washingtoni német nagykövet május elsején nyilvános hirdetményben utalt a veszedelemre. Ezt a hirdetményt az angol sajtó kigunyolta.

A katasztrófa híre Londonban.

London. A Lusitania elsüllyesztéséről szóló hír késő este terjedt el Londonban, a hol leirhatatlan konsternációt idézett elő. A Cunard épülete előtt tizezrek tolongtak és várták az újabb híreket. Sokan kétségbeesett zokogással rohantak az épületbe, hogy a hajón lévő hozzátartozóikról értesítést kapjanak. Az esti órákban azonban az utasok névsora és a megmentettek neve még ismeretlen volt.

London. A Lusitania elsüllyedésének híre Londonban és Newyorkban a kurzusok estek.

Amerikai milliárdos és milliomosok pusztulása.

Amsterdam. A Lusitanián utazott az eddigi jelentések szerint Vanderbilt amerikai milliárdos és Pierson dr. sokszoros milhomos is, akik elpusztultak. A luxustülkeben több amerikai milomos volt, a fedelközön pedig Angliába visszatérő hadkötelesek. Nincs még megállapítva, hogy a Lusitania hasznaita-e ügyeit.

Amsterdam. A Lusitania 1978 utassal indult el a newyorki kikötőből. Az utasok közül 290 I. osztályon, 662 II. osztályon, 361 III. osztályon utazott. A hajószemélyzet 665 ember volt. A Lusitania delután felhárom órákor kapta a halálos torpedólovést és rövid idő alatt elsüllyedt. Queenstown parancsnokló admirális nyomban egész hajórajt küldött az utasok megmentésére, de még nincs jelentés arról, hogy hány embert sikerült megmenteni.

A Lusitania utasai között volt Vanderbilt Alfréd is, a kit előzőleg figyelmeztettek, hogy ne induljon Angliába, mert a németek leselkednek a hajóra. Az angol kormány utasítására azonban az angol lapok meggyugtató jelentéseket tettek közzé, hogy a hajóra vigyázni fognak és így mindenki nyugodtan kelt útjára.

Csak tizenegy ember menekült meg a Lusitaniáról.

London. A Lusitania elsüllyedéséről keves részlet került még nyilvánosságra, mert a táviróállomás elhagyatott helyen áll.

Az admirális jelent: A Lusitaniának eddig csak tizenegy menekültjét szállítottak partra Kinsaleban.

Ujabb jelentés szerint a Lusitanián 1313 utas volt. A Cunard Line jelenti, hogy egy görög gőzös vontatja a megmentett utasokkal telt bárkákat Kinsale irányába. Több parti gőzös sietett a Lusitania utasai megmentésére, ezek utban vannak Kinsale és Queenstown felé.

Milyen volt a Lusitania?

„A világ egyetlen hajója sem vetekedhetik gyorsaság és kényelem dolgában a Lusitaniával, vagy Mauretaniával a mamut oceanpaloták sorában“, — írta a Cunard Line prospektusa. Büszke címerén az angol oroszán, amint két első lába között a földgömböt tartja. Hatvannyolcezer lóerővel hasította a vizet a fekete testű, négy vörös kéményű gyönyörű Cunard-palota.

Kabinjai fejedelmi fényűzéssel várták dús-gazdag utasait, uszodája volt, liftje, I. osztályu szalonja kincseket ért, és mindegyik útján néhány amerikai milliomost vitt magával. A négyturbínás gőzös Fishguard angol kikötőből indult, és kint a nyílt oceánon legendás tisztelettel néztek rá más hajók utasai, ha elhaladt mellettük.

Négy év előtt rekordot teremtett a tengerészet történetében, hogy karácsonyi ajándékok adjon Newyorknak és Londonnak. Közvetlenül karácsony ünnepe előtt tíz nap alatt Fishguardból Newyorkba ment, ott csak éppen szent hajózott be és rögtön visszatért Európába. Ez volt eddig a világon a keraskedelmi és személyszállító tengerészetnek a legnagyobb bravurja.

Német torpedó most derékon találta a Lusitaniát. Az Imperátor, Vaterland, Oceanic és Aquitania nagyobb és újabb hajók voltak nála és testvérhajójánál, a Mauretaniánál, de gyorsaságban egyik sem vetekedhetett vele. Egész Anglia felsirt, a mikor meghallotta a csapást, a melyet német torpedó okozott.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület május hó 8-án Zselénski Róbert grófi elnök és Vásárhelyi József igazgató-elnök vezetés alatt tartott igazgató-választmányi gyűlésén, Ipolyi-Keller Iván ügyvezető titkár és Kemény Szilárd titkár előadók előterjesztése alapján foglalkozott Tornova községnek a legelő rendtartás módosítására vonatkozó kérvényével, melyet a választmány csak részben tárt el fogadhatónak. Tárgyalta továbbá Borosjenő község állatvásár engedélyezése iránti kérelmét, amelyet az egyesület elfogadására ajánlott a vármegyénél. A Pest vármegyei gazdasági egyesület felhívása folytán, elhatározta a választmány, miszerint feliratot intéz a kormányhoz az iránt, hogy a harctéren elesett földmivelők árvaí ne árvaházakban, hanem lehetőleg áltoldi földmives családoknál helyeztessenek el nevelés céljából, továbbá az iránt, hogy a középiskolai oktatás lehetőleg melőbb befejeztessék és ezzel kapcsolatosan a felszabadult középiskolai utusag a jelenőséghez képest az idej termés előállításához szükséges kerti és könnyebb mezei munkálatok fogantatásánál használtassék fel kisegítő munkaerő gyanánt. Az elnökségnek a folyó évi közgyűlésre vonatkozó előterjesztéseit a választmány helyesléssel vette tudomásul és felhatalmazta az elnökséget, hogy az egyesület készpénzvonából az új hadikölcsönből is jegyezhesen.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Vasárnap: Délután „Zsuzsi kisasszony” operett. Este: Jászai Mari felléptével „Az Arany ember” színmű.

Hétfő: „A peleskei nótárius” énekes bohózat.

Kedd: „A piros ruhás hölgy” nagyoperett először.

Szerda: „A piros ruhás hölgy” nagy operett.

Csütörtök: délután „Robinson Crusoe”. Énekes, látványos gyermekbohózat. Este: „A piros ruhás hölgy” nagy operett.

* **Borgia Lukrécia** grandiózus nagy szerep; hatalmas nagy tehetség kell, amely a titokzatos nagy asszonyt a boszúálló vérszomjas rejedelemnőt, a síró gyöngye anyját és a sors, a végzet által lesújtott vérszomjas bestiát megjátszani tudja. Kis kaliberű művész nő össze roppan a szerep nagy súlya alatt, bántó diszonáns lesz a csak Jászai Mari nagy művészete, az ő egyedül álló tehetsége tudta elfeledtetni velünk a darab borzalmasságait, az örök asszonyt, a kiszámíthatatlan ellágyuló démonos emberi tulajdonságokkal felruházni. Alakítása megrázó feledhetetlen szép volt. Partnere Kiss Miklós husból és vérből való igaz embert játszott meg, szívhez szóló komoly művészi volt alakítása. Barics újra bebizonyította, hogy drámában is ép úgy megállja a helyét mint a könnyebb zsánerekben. (W. K. dr.)

* **A színház hírei.** A piros ruhás hölgy, operett 3 felvonásban. Szövegét írták Brämmer Gyula és Grünwald Alfréd, fordította Hortányi Zsolt, zenéjét szerzette Winterberg Róbert. Ennek az operetnek Aradon kedden, folyó hó 11-én lesz az első bemutató előadása. „A piros ruhás hölgy” a berlini és bécsi operette színházakban már egy év óta állandóan műsoron van. Rendkívül bájos zene, pompás szöveg és fényes stílusú kiállítás teszi értékesé az operettet, melynek színrehozatalára a társulat nagy gondot fordít. A nagy személyzetet igénylő ujdonságban a társulat összes tagjai részt vesznek, a címszerepet Pataky Vilma játssza, kinek szépen csengő hangja nagy minőségű énekművészeti rendkívüli módon érvényesül a szebbnél-szebb dallamokban, melyekkel a zeneszerző nem fukarkodott. Partnerjei Járói, Győző, Barics, Polgár, Kertész tudásuk és tehetségük legjavát viszik a színpadra. Pompás szerepe van Szabó Milának egy színésznő alakjában, mellette K. Pongrácz M., Fülöp Irma, Borosnyai Kató, kik ugye énekelnek, mint táncban járulnak az előadás sikerének emeléséhez. A többi szereplők Kiss Miklós, Herold, Virág, Földes stb. mindannyian a legnagyobb ambícióval készülnek az ujdonságra. Az operettet rendkívül sok tánc élénkíti, melyeknek betanításával Benkóné nap-nap után szorgalmasan fáradozik. Mindezeket előre becsajjtva, bizonny remélhetjük, hogy a „A piros ruhás hölgy” operett Aradon fényes és nagy siker jegyében fog lefolyni. — „A peleskei nótárius”, Gaál József híres és a legnagyobb magyar énekes bohózata hétfőn kerül színre, kiválóan elsőrendű szereposztásban. A társulat összes tagjai részt vesznek az előadásban. Főszereplők Polgár, Barics, K. Kápolnai Juliska, Deli, Várnai, Győző, Kertész, Járói, Benkóné, Fülöp Irma, Borosnyai stb.

* **A legújabb háborús felvétel az Apollóban.** A háború tizedik hónapját éljük, de soha nagyobb érdeklődéssel s feszültebb idegekkel nem vártuk a harctéri híreket, mint most, amikor a német és a magyar-osztrák szövetséges seregek diadalról-diadalra mennek. Most minden hír, amely a harcterről jön, a szövetséges csapatok bámulatra méltó győzelmeiről szól. A szívünk megdobog, ha nemcsak megkapó leírásokban olvashatjuk vitéz seregeink előretörését, hanem fényképfelvételekben magunk előtt látjuk dicső katonáinkat a népeszerű vezéreiket, amint a tűzvonal izgalmas levegőjében járnak-kelnek, vagy támadásra készülnek. Érdekesebbnél érdekesebb ilyen harctéri felvételeket mutat be vasárnap és hétfőn az Apolló-színház. A galicjai és az orosz-nyelországi harctér legirisebb mozgókép felvételei jutnak az aradi publikum elé. A harctéri felvételeken kívül egy nagyobb dráma (Margot) és több mellékkép kerül vetítésre az Apolló-színház új műsorán.

* **A jövő kor asszonya.** (Modern dráma az Urániában.) A lüktető élet kellő közepéből veszi ki témáját a színház mai nem mindennapi érdekességi képe. A jövő asszonyát látjuk, azt az asszonyt, akiben intellektus férfias kötelességérzetet, erős és hivatásbeli öntudatot neveli. Mikor a nő érzései összeütkezésbe kerülnek a kötelességteljesítéssel: akkor az asszonyi ősi ösztön bár dolgozik, de győzni nem tud. A férfi, ki szerelme volt, más nőt vesz el, gyermeke megbetegszik és éppen az elhagyott szerelmét kénytelen felkeresni, hogy gyermeke életét megmentse. E peretől kezdve olyan jelenetek sorakoznak egymás mellé, melyek látni engedik káprázatos művészi pompájában a nő küzdelmét az orvos becsületével. Végül a férfi kötelességérzete győz és az „ellen-ség” gyermeke meg van mentve. — „Az ördög-tánc”, *film attrakció, legközelebb az Urániában.* 5

Hadvezéreink diadal-áldomása.

Hötzendorfi Konrád és Mackensen munkája
Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 8.

Leonhard Adelt, a „Berliner Tageblatt” egyik haditudósítója az alább következő érdekes magyarázó cikkben részletezi a gorlicei és tarnowi csaták előzményeit és azokat a terveket, melyeknek szerencsésen elért célja az orosz front áttörése volt:

Mint minden alaposan átgondolt és gondosan előkészített nagytitűl stratégiai vállalkozásnak, úgy a gorlicei és tarnowi csatáknak is előzményei vannak. Az osztrák-magyar hadseregnek már régebben is terve volt a Tarnownál álló orosz front áttörése, amit a negyvenkettes és harminc és feles Skoda-ágyuk tüzérségi munkája igyekezett előmozdítani. Noha a bombázás időnkint Tarnow kiürítésére kényszerítette az oroszokat, hadvezetőségünknek nem állott eég erő rendelkezésére ahhoz, hogy e hadműveleteket a siker bizonyosságával fejleszesse be.

Nyugodt előrelátással és a hadsereg meg nem gyengült erejében való teljes bizalommal várt tehát hadvezetőségünk, míg az orosz offenzíva a Kárpátok láncolatán kimerült. Ekkor délkeleti Galiciából, az Opor területéről kiindulva és a bukovinai ellenoffenzívával megakadályoztuk, hogy az orosz a kárpáti harcterről csapatokat vonhasson el a front többi részére. Az időjárás kedvező fordultával Frigyes főherceg főparancsnok és vezérkari főnöke, báró Hötzendorfi Konrád érkezettnek látták az időt, hogy meglepő orosz-támadással áttörjék az oroszok nyugatgalicjai frontját és ez által a Beszkidekben operáló orosz hadsereg jobb szárnyát, további előnyomulásnál pedig a sereg hátát is fenyegezzék. Előrelérésére jelentékany csapat-kontingenensre volt szükség és mivel sem a kárpáti frontról, sem pedig a Nida és Pilica menti hadállásokat nem lehetett gyengíteni, az osztrák-magyar hadsereg főparancsnoksága a kölcsönös fegyverbarátságot véve igénybe, igen tekintélyes német segélycsapatokat kapott. A szövetséges hűség szellemét semmi sem jellemi jobban, mint a német csapatelvonás, amely oly időben következett be, amikor Németország kettős tavasszi offenzívája a flandriai tengerparton és az orosz keleti tengeri partvidéken az erők teljes megfeszítését követelte. És jellemző a szövetséges hűsége az is, hogy osztrák-magyar csapatok is harcoltak német kommandó alatt.

A nagy akció kivitelével Mackensen tábornok biztatott meg, aki egyike a legtehetségesebb német hadvezetőknek. Mackensen a nagy terv keresztülvitelének minden részletét alaposan megbeszélte Frigyes főherceggel és

Hötzendorfi Konráddal, aki szívélyes készszi-tással tréfás hangon így bucsuzott tőle:

— *Ha ez sikerül, iszunk együtt egy bowle-t.*

A nagy támadás tervének kidolgozása és gyors keresztülvitele óriási munkát rótt a hadvezetőkre. Hötzendorfi Konrád az utóbbi időben még egyetlen üdüléséről, rendes napi sétájáról is, amire pedig nagy szüksége van, lemondott.

A német segélycsapatok szétszórása és kasirozása olyan ügyesen történt, hogy sem az orosz felderítők, sem a repülők nem tudtak tiszába jönni a transport mértékével és jelentőségével. Különben is az ellenséget a Dnyeszter-vidéken és az északi Oroszországban egyidejűleg megkezdett offenzíva, valamint a Nida-menti tüzérségi támadás erősen zavarta és tévedésbe ejtette. Zavartalanul mehetett tehát végbe a felvonulás Neusandec körül, még mielőtt az orosz hadvezetőségnek ideje lehetett volna a megfelelő ellenintézkedések megtételére.

Különösen nehéz munka volt az osztrák-magyar nehéz ütegeknek felállítása, amelyeknek a német negyvenkettesekkel egykaliberű ágyui, számszerint tizenkettő, az éjszakák homályában állítottak fel rendeltetési helyükön.

Kétségbeejtő

az angolok helyzete Gallipoliban

(Elkeseredettek a török katonák. — Csaknem teljesen elpusztult a francia sereg.)

— Hivatalos távirati tudósítás. —

Konstantinápoly, május 8.

Elpusztult angol zászlóalj.

Konstantinápoly. (Mégkésve érkezett.) A Milli-távirati ügynökség jelenti: A főhadiszállás a következőket közli: A dardanellai arcvonalon tegnap az ellenség Ari Burnunál áll, balszárnya ellen intézett támadásunkkal egy ellenséges zászlóalj megsemmisítettünk, nagyon meg erősített sáncainak egy részét elfoglaltuk, kétszáznál több puskát és egy gépfegyvert elfoglaltunk.

Ugyancsak tegnap este Szeddil Bahr ellen intézett támadásunkba igen súlyos veszteségeket okoztunk az angoloknak. Ez alkalommal három újabb gépfegyver és bőséges municiót zságmányoltunk. Eddig összesen tíz gépfegyver jutott a kezünkbe. A többi arcvonalról nincs jelenteni való. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Megsebesült az angol miniszterelnök fia.

London. A Dardanellák elleni harcokban Asquit miniszterelnök fia súlyosan megsebesült.

Tulerőben a törökök.

Athén. A Dardanellák elleni szárazföldi akció éjjel-nappal folyik. A flota szakadatlan tüzelésével védi a partszállított seregeket, amelynek igen kemény dolguk van. Ugy látják, hogy a törökök tulerőben vannak és az elásott angol csapatok nem szándékoznak addig előbbre jutni, amíg újabb csapatokkal meg nem erősödnek. Az angol tudósítók szerint is rendkívül kemény a törökök ellenállása. Tüzérségük is kitűnő, úgy hogy alig valami kis eredményt érhettek eddig el. Különös dicsőretnel emlékeznek meg saját csapataik közül az ausztráliai és újzealandi katonák szívósságáról.

Bulgária felfogása.

Szófia. Ha az angolok és a franciák azt remélnék, hogy új dardanellai akciójukkal a semleges Balkán-államokat megnyerik az an-

tente számára, akkor, ami Bulgáriát illeti, épen az ellenkező hatást érték el. Itt általános a vélemény, hogy a szövetségeseknek az a kísérlete, hogy a Dardanellákat és Konstantinápolyt meghódítsák, teljesen kilátástalan, mert konstantinápolyi és athéni magántávírók nemcsak hogy megerősítik a hivatalos török jelentéseket, hanem kiderült belőlük, hogy az angolok veresége Gallipoliban és a franciáké a tengerszoros ázsiai partjain sokkal nagyobb volt, mint a minőről a török főhadiszállás jelentése szól. A partraszállt tízezer főnyi francia hadsereg csaknem teljesen megsemmisült.

A szövetségeseknek az a megújított kísérlete, hogy a kalifátust szíven találja és Törökország szent földjét meghódítsa, olyan bátorsággal töltötte meg a török katonák lelkét, hogy rohanásának nem lehetett ellenállani. Ez az elkeseredés folytonos közeli harcokat eredményezett. A török sebesültek háromnegyed része ezért szuronysebből vérzik.

A Gallipoli-félszigeten partraszállt angolok helyzete kétségbeesett. Eltekintve attól, hogy az angol flotta nem láthatja el rendszeresen élelemmel a szárazföldi hadsereget, az öt kilométeres frontot a körülszálló katasztrófa tenyegeli. Hogy az angol csapatokon segítsenek, az oroszok a Fekete-tengerre igyekeznek fordítani a törökök figyelmét. Mivel azonban orosz csapatok partraszállásáról szó sem lehet, csakis demonstráció jellege van az orosz flotta fellépésének.

H I R E K.

A megmentett zászló.

Arad, 1915. május 8.
Budapest, május 8.

A Lipónál folyó nehéz hátrvédharcokban az előretört ellenség számbeli túlereje oly nagy, hogy a 18. Jung-Starhemberg ezred utolsó tartalékát is be kell állítani, a zászlószakaszt, mely tartalmazza veszi körül a szent ereklyét. Az oroszok tartós visszaverésére nem lehet gondolni, egy ember tíz ellen harcol, hogy az ellenség a hátrvédet nem áraszthatja el teljesen, csak lépésről-lépésre juthat előbbre. Szerencsétlenségünkre arcvonalunk mögött nagykiterjedésű lapvidék van, ahol a legénység nem tarthat rendet a sorokban, hanem csak egyenként, küzködve vergődik át a ragadás, süppedékes mocsáron. Amint az oroszok csapataink nehéz helyzetét észreveszik, előretörnek s gyilkos tüzet szórnak az utolsó osztágra, s épen ezeknél az utolsóknál, mert csak a legveszélyesebb pillanatban állították be őket is a harcba, ezeknél van az ezred szentsége — a zászló.

De a zászlótartó Körnke Walter hadapród azok közé tartozik, akik ezerszer inkább feláldozzák életüket, mint a rájuk bízott drága jelvényt; a veszélyeztetett szakasz parancsnoka Nezzo Róbert hadnagy se habozik egy percig se. Míg az utolsó sorok az oroszok tüzelését erőteljesen viszonyozzák, parancsára a zászlót sorban egyik ember kezéből a másikéba adják.

Az ezred minden katonája egy pillanatilag kezében tartja a szent lobogót, mindegyik tudja, hogy életével kell oltalmaznia csapatja becsületét. Bár térdig süppedtek az ingoványba, mellük és fejük körül golyók fűtyültek, s hősök helyt álltak mindaddig, míg a zászló messzire előre jutott, biztos helyre az oroszok mohósága elől. Csak aztán, lépésről-lépésre engedték át a vértől áztatott területet. Nezzo Róbert hadnagy az ezred szentségének oszadaltraméltó bátorsággal kivitt megmentéséért a hadiakitmányes katonai érdemkeresztet kapta jutalmul.

LEGUJABB.

(Táviroda, cenzurázva.)

Erkezett reggel 3 órakor.

London. Lusitanianak 658 utasát megmentették. Összesen 2160 személy volt a hajón. A megmentettek közül 22 Queenstownban meghalt. Három hajaszögösön ma 100 kihalászott holttestet hoztak Queenstownban. A hajórakomány értéke 11 millió, az aranykészlet 400 millió.

Kopenhága. A dumát június közepére összehívták a hadizükségletek megszavazására.

Kopenhága. Japánban élő kínaiak védelmet Északamerika átvette. A kínai konzulok nagyszabású elhagyták Japant.

Amsterdam. Főközből jelentik, hogy Kína elfogadja Japán követeléseit, csupán a követelések ötödik csoportjára terjesztett elő elenpontokat. Kilátás van rá, hogy a megegyezés létrejön.

Haga. Ypernnél heves harcok folytak, sok fau tödíg elpusztult. Albert király ma tizenegy napja nincs a fronton, tartózkodási helye ismeretlen.

— Urbán Péter báró főhadnagy. A májusi tiszti előléptetések során a király Urbán Péter báró huszárhadnagyot, aki a háború folyamán szolgálatra jelentkezett és régebben viselt rangját újból elnyerte, huszárhadnaggyá nevezte ki. Urbán Péter bárót előléptetése alkalmából minden oldalról gratulációkkal kezezték fel.

— Százhatvanezer orosz sebesültet vittek át Varson. Bukarestből jelentik: Mialatt a cár Brusilov tábornok sambori főhadiszállásáról Lembergben keresztül hazautazott, az utban lévő kórházvonatokat megállították és mellékvágányokra tolták. Az udvari vonat eltávozása után újra megindult a sebesültek szállítása. Az utolsó tíz nap alatt Varson keresztül százhatvanezer sebesültet szállítottak Oroszország belsejébe.

— Istentisztelet. Május 9-én délután 4 órakor az ág. hitv. ev. templomban, a Németországból itt, a tartalék-kórházakban levő sebesült és beteg katonák részére német nyelvű istentisztelet tartatik. Eszton is felkérjük a tartalék-kórházak t. parancsnokságait, hogy a nemzet ág. hitv. ev. katonákat ezen istentiszteletre vezettessék.

— Beteg az aradi állomásparancsnok. Hegedűs Ede alezredes aradi katonai állomásparancsnok, aki a háború tartama alatt nagy munkát kívánó és felelősségteljes pozíciójában nemcsak kötelességének felelt meg, hanem ezáltal is, úgy mint a béke napjaiban Arad polgári hatóságainak és közönségének teljes szimpatiaját és becsülését nyerte el, pár nap óta ágyban fekvő beteg. Az állomásparancsnok betegsége nem ad okot aggodalomra és hiúságra, hogy rövidesen átvesszi újból ügyei intézését.

— D'Annunzio Genuában. Romából jelentik: D'Annunzio a quarlói ünnep után tegnap Genuába érkezett, ahol óriási neptömeggel üdvözölték.

— Eljegyzés. Fiegermann Aladár május 6-án eljegyezte Marjary Nattykét. (Mindem külön közlésre helyezett.)

— A melasse beszerzésének módzatai. Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesületől nyert értesülésünk szerint a takarmányozás lehetőségének biztosítása érdekében gondoskodás történt arról, hogy az állattartók az egyes cukorgyárakban megfelelő áron melassét kaphassanak. A melasse beszerzésének módzatai a következők: A cukorgyárak melassét csak a m. kir. gazdasági felügyelőségek vagy a földmivoltügyi minisztérium által kiadott utalványok alapján és az azokban megjelölt mennyiség erejéig adhatnak el. A cukorgyárak kötelesek minden — folyó évi május hó 31-ig beérkező — s ilyen utalvánnyal felszerelt megrendelést, ha a megrendelő a melasse árát lefizeti és a szállításhoz szükséges használható hordót az illető cukorgyárhoz beszállítja, a beérkezés sorrendjében fogantatosítani. Ha a megrendelőnek megfelelő hordója nincs, a szükséges hordókat a cukorgyár adja, ha erre nevére a megrendelővel külön meggyeztet. A melasse ára a gyártan, illetőleg a gyár rakodó állomásán 100 kg-ként 15 korona. Ha valamilyen gyár melasse készlete már elfogyott, s így a hozzá beérkező rendelést fogantatosítani már nem tudná, köteles a hozzá beérkező rendelést a rendelőház legközelebb fekvő és megfelelő készlettel bíró cukorgyárhoz fogantatosítás végett átadni és erről megrendelőt értesíteni. A megrendelések a bozaiusi, büki, csizfalvi, diószegi, hatvani, kaposvári, magyarfalvai, marosvásárhelyi, mezőhegyesi, nagybecskereki, nagycenti, nagysurányi, nagyszombati, nagytapolcsányi, oroszai, osijeki, sarkadi, sárvári, szerencsei, tóketerebesi, vágszeredi, szolnoki, eszterváci és ujverbaszi cukorgyáraknál eszközölhetők.

— Tábori távbeszélő. A hősiességet az emberek rendszeren úgy képzeik el, a mint a festők és szobrászok műveiben ábrázolva látják: a hős ellenségre veti magát, ragyogó fegyverrel rohamra megy. De kétségtelen, hogy az ellenség tüzeben való nyugodt, kötelességteljes helyt állás, midőn arra sincs lehetőség, hogy az ember vedje magát a testi és lelki erőnek nem kisebb mértékű követeli meg. Sok hőstünk közül, a kiknek munkája rettenthetetlenséget és türelmet követel, távbeszélőtársjainkat az első sorba kell állítanunk. Míg az ellenség oldalról a legjobb lövészek egyenként veszik őket célba, míg a granátok kis felhőből halál és pusztulás sűrű fejkre, nekik le kell fektetniük a harc idejeit, melyek az egyes csapattestek egyetlen, élő szervezetté változtatják. E vitézek egyik legkiválóbbja Friedrich Hans, a 98-ik gyalogezred főhadnagya, a hadosztály 10-ik távbeszélő különítményének parancsnoka. A kauzowi és wiszenkai harcokban épen a legeiől levő, az ellenség közeli tűzének csaknem minden fedezék nélkül kitett vonal volt az, melynek megbízhatóan és feltétlenül összeköttetésben kellett lennie a kilencedik hadtest parancsnokságával. A kedvezőtlen terepen való nehéz harci viszonyok ellenére az ügyes tisztnek sikerült minden anyagi veszteség nélkül kiépítenie az összeköttető huzalt, aztán megint leszednie, úgy hogy az előretolt állásnak a főcsoportokkal való belsei összeköttetése, a közvetlen parancsadás minden megszakítás nélkül fennmaradt. Lelkiismeretes rettenthetetlen tevékenysége fölötté megkönynyította a harc vezetését s a szüntelen munkáját híven teljesítő tisztnek nagy része van a napok általános sikerében. A katonai érdemkereszt szalagján látható jele értékes szolgálata elismerésének.

— Közönetnyilvánítás. A Nők Otthona részére szívesek voltak küldeni: Széchenyi Kázmérné 10 koronát pecsenyére, Lőcs Rézse tanácsnok könyveket, mely adományokért hálás köszönetet mond az eladónak.

— Uj liszt-árjegyzék. Aradváros tanácsa ma tartott ülésében megkérte Varjassy Lajos polgármestert, hogy a kormánynak május elsőjén kiadott rendelete értelmében kérjen távirati uton engedélyt a keveretlen liszt kiadására. A polgármester még ma táviratozott a földművelésügyi miniszternek és ha a válasz megérkezik, akkor legközelebb már mindenki keveretlen lisztet kap Aradon. Ugyancsak mai ülésén állapította meg a tanács a tengeri liszt árának 41 koronára történő leszállítása alapján az új lisztárjegyzéket, amely szerint métermázsaként a tiszta buza liszt 78.40 K., főzöliszt 50 percent buza és 50 percent árpa keveréssel 52.92 K., főzöliszt 50 percent buza és 50 percent tengeri keveréssel 52.70., kenyérliszt 20 percent buza, 30 percent árpa és 50 percent tengerikeveréssel 41.64 K., kenyérliszt 30 percent buza, 20 percent árpa és 50 percent tengeri keveréssel 42.71 K., kenyérliszt 30 percent rozs, 20 percent árpa, 50 percent tengeri 41.34 K., buza-korpa, rozs-korpa és árpa-korpa 17 K., tengeri-korpa 10 korona. Detail eladásban tíz percenttel magasabb ár szedhető. A tanács értesíti a közönséget, hogy a kenyérliszt utalványokat a jövő héten az ünnepnap miatt nem csütörtökön, hanem szerdán osztják ki az ismert helyeken.

— A tanács üléséből. Ma tartott ülésében a tanács utasította a mérnöki hivatalt, hogy sürgősen kezdje meg a fertőtlenítő állomás építését és adjon be terveket kórház kibővítésért. — A városház középső kupolájának fedésével Kohn József bádogosmestert bízták meg négyezerhét száz korona vállalati összeggel, amelyet az autobus-jegyek elmaradt nyomtatásánál takarított meg a város. — Elhatározta a tanács, hogy a rendőrségtől három mozi-engedélyt vessz ki, amelynek értékesítésére később tesz javaslatot a közgyűlésnek. — Az Apolló 788 koronát, az Uránia 285 koronát, az Erzsébet mozgó 59 koronát fizetett be a városi pénztárba április 15-től május 1-ig terjedő időre részesedés fejében.

— A madridi igazságügyi palota égése. Jelentette egy táviratunk, hogy a madridi igazságügyi palota és a szomszédos kolostor leégett. A tűzkatasztrófiáról most a következőket jelentik Madridból: Az igazságügyi palota még mindig ég s a tűz elfojtása még 6—8 napot fog igénybe venni. A király ma aláírt egy rendeletet, amely május 12-éig megszünteti a bírósági tárgyalásokat. Ezen az időn túl a város különböző pontjain bérelt helyiségekbe fognak költözködni a bíróságok. Az igazságügyi palotát, amelynek falai nagyrészt állanak, föl fogják újra építeni. Mivel a parlament sárva van, a miniszter utólagos fölhatalmazás reményében nagyobb összeget folyósít erre a célra. A VI. Ferdinánd idejéből származó remek palota annak idején 88 millió reálbe került. Az elhamvadt műkincsek között van egy Alfonso Canotól való tiszület, továbbá egy tiszobor, amelyet negyedmillió frankra becsültek. A legfelsőbb bíróság elnökének aranylányát, amely 30.000 pezeta-értékű, megmenettették.

— A Premier-kerékpárok, melyek már 40 év óta egész monarchiánkban előnyösen vannak bevezetve, az összes kerékpárgyártmányok között most is első helyen állanak. Igen alkalmas a Premier kerékpár katonai célokhoz. A jelen, világháborúban ezen márka még a legmesszebbmenő kívánalmaknak is megfelelt. A legújabbban felvett gyártási cikk az összehajtható gyermek-kocsi. A Premier-kerékpárok és az összes összehajtható Premier-gyermek-kocsi az összes bel- és külföldi gyártmányokat fölülmulják. Árjegyzék kívánatra ingyen. Egyidejűleg utalunk ezen kiváló cégnek, a mai számunkban megjelenő hirdetésére.

— Uj tíz- és huszfilléres váltópénz. A hivatalos lap mai száma a pénzügyminiszter rendeletét közli új tíz-, esetleg huszfilléres váltópénz-érmek veretése és forgalomba hozatala tárgyában. A rendelet értelmében a magyar szent korona országai kormányának a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok kormányával a törvényhozás jóváhagyása utólagos kieszközölésének megtartása mellett létesített megállapodáshoz képest 20 millió koronát meg nem haladható összeg erejéig 10, esetleg 20 filléres érmek fognak 50 rész rozet, 40 rész horganyt és 10 rész nikelt tartalmazó ötvözetből veretni. A rendelet, mely kiirdetése napján lép életbe, a következő intézkedéseket tartalmazza: Az ötvözet egy kilogramjából 333 darab tízfilléres, illetőleg 250 darab huszfilléres fog veretni. A tízfilléresek átmérője 19 mméter, a huszfilléreseké 21 mméter lesz. Ezen érmek mindkét államban csak az illető állam számlájára veretnek. Mindkét államban 20 millió korona erejéig verendők ezen érmekből: a magyar szent korona országában 6 millió korona és a birodalmi országokban 14 millió korona fog veretni. A 10 filléres érmek a cs. kir. ausztriai pénzügyminiszter ural egyetértőleg folyó évi május 10-évi kezdődőleg fognak forgalomba hozni. A magyar szent korona országában vert ezen érmek hátlapjára az értékelés és alája két keresztbe tett babérág, a birodalmi tanácsban képviselt királyságokban és országokban vert ezen érmek hátlapjára pedig tölgylombkoszoruban az értékelés és a veretés evszáma jön. Ezen érmek kiütés kiállítására egyenként a nikeltíz- és huszfilléresekkel azonos lesz. Egyebekben a törvényeknek, illetőleg az érme- és pénzrendszerre vonatkozó szarződésnek a nikl-érmekekre vonatkozó rendelkezései a fent említett ötvözetből vert váltópénz-érmekekre is alkalmazandók.

— Quartett a lövészárokban. Az utóbbi napokban Aradra érkezett sebesült katonák a lövészárokból hozták magukkal az alábbi józsi esetet:

Egyik népfelkelő tizedes a szünetben sorbajárta a közeli lövészárokat és valamennyi katonától megkérdezte, nem-e akadna valamelyiknek egy fésű kölcsönbe? A katonák kivétel nélkül mosolyogtak a kérelem felett, mert a tizedes fejét egyetlen hajszál sem ékesítette... Mindazonáltal fésűk lettek volna bőven, de ezek nem felelték meg, mert mind-egyiknek több fog hiányzott; már pedig a tizedesnek olyan kellett, amelyik még teljesen ép.

— Hát ez mégis csak hallatlan! Sekinek sincs egy tisztességes fésűje — mondta bosszankodva a tizedes, mire egyik barátja megjegyezte:

— Az még nem csodálandó annyira, mint az, hogy te fésűt keresel, hisz nincs egy szál hajad sem...

— Hisz nem is a frizurámnak kértem, hanem quartett-et akarunk összeállítani, az egyik *furulyán*, a másik *fátyulón*, a harmadik az ezred *trombitán*, és pedig *fésűn* fogok játszani...

— Ötszáz korona egy harctéri fényképért. A német trónörökös ötszáz koronával ajándékozta meg a Tolnai Világlapja fényképészét, aki a Kárpátokban egy csodaszép harctéri fényképfelvétele készített és azt rézkarcoszerű kivitelben, berámázva, megküldte neki. Tolnai Világlapja összes képei a május 7-én megjelent számtól kezdve minden héten rézkarcoszerű kivitelben jelennek meg. Ezzel az újításával olvasóinak igazán kincseket érő képeket fog adni. A berendezése olyan, hogy a legfrissebb eseményeket szinte máról holnapra rézkarcban közölheti. Minden kép szinte vágyakozik a berámázás után. Mint értesülünk, Tolnai Világlapjának ez az új berendezése évenként 120,000 koronával több kiadást jelent. Ennek dacára a lap ára változatlan marad.

— Nagy üzlet a vagon-szakmában. Az osztrák államvasutak igazgatósága az ezidei vagon-rendeletek második részét most adta ki a vaggongyáraknak. Az első megrendelés ötezer teherkocsira, míg a második megrendelés négyezer kocsira szól. Mindezek a kocsik még ebben az évben szállítandók. Értesülésünk szerint a rendelés egy részét, főleg az alkatrészszállításokat, magyar gyárak intézik majd el.

— Lóosztályozás. A városi tanács hirdményben adja tudtára a közönségnek, hogy május 14-től 18-ig lóosztályozás lesz. Május 14-ikén a Beivárosban és az Újtelep külvárosrészben, 15-ikén az Erzsébet külvárosban, 16-án a külhatárban, 17-ikén Gáj külvárosban, 18-ikán Sarkad, Poltura és Sega külvárosokban található lovak lesznek elővezetendők. A löbehívás esetére szabványosnak megállapított árak a következők: hátsó lovakért 825 korona, könnyű hátsó lovakért 850 korona, nehéz hátsó lovakért 1000 korona, mállás állatokért 400 korona. A lóosztályozás minden nap reggel hét órakor kezdődik.

— Gépkezelői tanfolyamok. Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesülettel nyert értesülésünk szerint a kereskedelemügyi miniszter intézkedését azirant, hogy a csepiési munkákhoz szükséges gépkezelő személyzet kiképzése céljából, a budapesti, kassai és szegedi felsőiparisiskolánál, a győri, kolozsvári, marosvásárhelyi és temesvári fa- és fémipari iskolánál, a pécsi, pozsonyi, debreceni és miskolci fémiparisiskolánál, valamint a brassói faipari szakiskolánál azon esetben, ha legalább 15 jelentkező akad, folyó évi április-június hónapokban 144 elméleti és 60 gyakorlati tanórával, összevont gőzkazánfűtői, lokomobil és cséplőgép kezelői tanfolyamok szerveztessenek, amelyekre a szabályzatól eltérően, kivételesen a 16-ik életévüket beöltött ifjak is felvehetőek. Bővebb felvilágosításokat az érdeklődők ez ügyben a nevezett tanintézetek igazgatóságainál nyerhetnek.

— Választási értesítés. Az aradi izr. hitközség választási bizottsága nevében ez uton értesítjük a választásra jogosult hitközségi tagokat, hogy a folyó év június havában megtartandó választásra választási jogosultsággal bíró tagok névjegyzéke összeállított és folyó hó 10-től bezárólag folyó hó 17 napjáig a templomi előcsarnokban és a hitközség jegyzői hivatalban közszemlére ki lesz téve. A névjegyzékbe történt jogosulatlan felvétel, vagy választásra jogosultaknak onnan történt kihagyása miatt való felszólítások a fenti határidőben a választási bizottság alulírott jegyzőjénél akár előszóval tenetők meg, akár irásban adhatók be. Arad, 1915. május 8-án. *Holtänder Ignác* bizottsági elnök. *Vajda József* bizottsági jegyző.

— Az aradi ipartestület elnöksége felhívja a testület tagjainak figyelmét arra, hogy a gyakran változó, fiatal és gyakorlatlan postai kézbesítők miatt a közgyűlési meghívó és évi jelentésből nagyon sok kerül vissza, mint kézbesíthetetlen. Hogy a testületi tagok mégis tájékozva legyenek, értesítjük hogy a székházban elhelyezett katonai pótkórház miatt évi rendes közgyűlésünket *vasárnap* a hó 9-én, délután 3 órakor tartjuk meg a *városháza nagytermében*. Miután a rendes közgyűlés előtt diszülést tartunk alakulásunk harminc éves fordulója emlékére és az országos iparegyesület nagy ezüst érmével kitüntetett *Glück Károly* tagtársunk tiszteletére, nagyon kérjük tagtársainkat, hogy tömeges és pontos megjelenésükkel a diszülést szebbé és emlékezetessé tenni szíveskedjenek.

— Köszönetnyilvánítás. Az ujaradi Vöröskereszt főkegyelet választmányja május 4-én özv. *Hemmen Mátyásné* elnök és *Mayer Károly* plébános elnökhelyettes elnöke alatt tartott ülésében *Holz Antal* dr. indítványára ez uton is hálás köszönetet mond Németség, Németszentpéter, Szépfalu és Zádorlak községeknek az ujaradi kiegészítő kórház javára gyűjtött és beküldött természetbeni és pénzbeli adományokért.

— Gazdát cserélt aradi ingatlanok. *Kohut Nándor*, *Kohut Jozefin* és *Kohut Ede* eladták az aradi 5666 sz. tjkvben felvett *Lahner György-utca* 5. sz. házból az öket megillető háromnegyed részt 6000 koronáért özv. *Kovács Istvánné* sz. *Muzslay Gizellának*.

— Üzletáthelyezés. *Glück Dezső* női kézimunka és rövidáru üzletét a *Husserl-féle* dohánytözsde mellé helyezte át.

— Kimutatás a „Füsttlen Nap” céljaira befolyt adományokról. A „Füsttlen Nap” javára rendezett gyűjtés eredménye: összesen 5073 korona 64 fillér. Ezen összegből én gyűjtöttem: 4319 korona 04 fillért, az üzletekben letéve volt jegyek eladásából befolyt 754 korona 60 fillér. a) Az adományozók a következők voltak: Báró Neuman Testvérek 1000 korona, Báró Andrányi Károly és Fiai 200 korona, Marta automobilgyár 160 korona, Weitzer J. waggongyár 160 korona, Hegedüs Edéné kórház 150 korona, Villanygyár 120 korona, Polgári Takarékpénztár 100 korona, Arad Oszádi Takarékpénztár 100 korona, Viktória Takarékpénztár 100 korona, Aradmegyei Takarékpénztár 100 korona, Aradi Első Takarékpénztár 100 korona, Ipar és Népbank 100 korona, Kneffel Lajos 100 korona, Hungaria textilgyár 100 korona, Kereskedelmi Iparkamara 100 korona, Weisz Mór és Fiai 100 korona, Motoros-vasut 100 korona, „Osszetartás” páholy 100 korona, Széchényi gőzmalom 50 korona, Kereskedelmi bank 50 korona, Általános Takarékpénztár 40 korona, Aradi Lloyd Társ. 40 korona, Központi Takarékpénztár 30 korona, Ottenberg Tivadár 30 korona, Hajós Árpád 30 korona, Közgazdasági Bank 25 korona, Schuch Ferenc 21 korona 20 fillér, Első Magyar Biztosító 20 korona, Steiner Jakab 20 korona, Mojzes vendéglős 20 korona, Rozsnyay Kálmán és József 20 korona, Pórn János 20 korona, Kánya Géza 20 korona, Bloch H. 20 korona, Sebestyén M. 20 korona, Bossidár Natalia 20 korona, Szalma papirgyár 20 korona, Hoffmann Antal 20 korona, Grallert J. és Fia 20 korona, Goldschmidt Mihály 20 korona, Pollák József 20 korona, Winternitz Jenő 20 korona, Berta Testvérek 20 korona, Verbos Nándor 20 korona, Réthy Viktor 20 korona, Losonczy ékszerész 20 korona, Pichler Sándor 20 korona, Szántó M. és Társa 20 korona, Buchszbaum H. 20 korona, Hoffmann Ottó 20 korona, Neumann M. kereskedő 20 korona, Dániel Endre 10 korona, Kerpel Izso 10 korona, Takarek és Segély egy. 10 korona, Igaz Sándor 10 korona, Pick Ernő 10 korona, Kovács Soma 10 korona, Meer Mór 10 korona, Gruber István 10 korona, Vojtek Kálmán 10 korona, Koszka Emil 10 korona, Moskovitz keresk. 10 korona, Szabó Albert 10 korona, Fischer Simon 10 korona, Schenk Rudolf 10 korona, Reusz Sandor 10 korona, Farber Lajos 10 korona, Kell és Krausz 10 korona, Tóth Ede 10 korona, Bálint Imre 10 korona, Vojtek és Weisz 10 korona, Párcz Béla dr. 10 kor., Osz. magy. bank tisztviselői 7 korona, Steinitzer J. 5 korona, Guttmann Samu 5 korona, Angele Mátyás 5 korona, Feld N. 5 korona, Fodor és Halász 5 korona, Endre Géza 4 korona, Bács Gergely 4 korona, Ltes Rezső 2 korona, Jó Béla 2 korona, Varjassy Lajos 2 korona, Vannay Gyula 2 korona, Jegessy Károly dr. 2 kor., N. N. 2 korona, Csabó István 1 korona, Kovács N. 1 korona, Kovács Vince 2 korona, Green Nándor 1 korona, Szirmai N. 1 korona, Cziráky Márton 0 40 korona, Vásárhelyi József gazdas. alkalmazottjai 42 korona 44 fillér, Aradi légszuszogógyár 50 korona, Schult Henrik 50 korona, Grünfeld L. Órgyász 12 korona. b) Aláírásoktól befolyt: Horváth Sándorné 20 korona 40 fillér, Szemere Kálmán 180 korona, Sági Róza 15 korona 40 fillér, Guttmann és Berger 6 korona, Eies Ármán 28 korona 40 fillér, Fejér Gyula 12 korona 40 fillér, Fischer Mór 5 korona 40 fillér, Kertész Gábor 1 korona 60 fillér, Klein Simon 7 korona 80 fillér, Kveth Józsefné 20 korona, Likkér Ferenc 4 korona, Katona Rozália 10 korona, Maresch Gyula 10 korona, Dürr Gusztáv 5 korona, Keppich Zaigmond 16 korona, 40 fillér, Fekete Bárány vend. 16 korona 60 fillér, Máv. Üzletvezetőség 24 korona 20 fillér, Ungurán János 12 korona, Buzsán Lajos 8 korona 80 fillér, Aradmegyei Takarékpénztár 42 korona, Velence kávéház 28 korona, Scheiber Lajos 58 korona 80 fillér, Fehér Kereszt kávéház 12 korona 80 fillér, Hungaria kávéház 60 korona, Láng kávéház 18 korona, Abházia kávéház 28 korona 80 fillér, Fiume kávéház 17 korona 80 fillér, Központi kávéház 5 korona, Nagy Lajos 20 korona.

A fent megnevezett összeget Varjassy Lajos polgármester az általam átvette, aki az

Arad városát megillető 25%-nak megfelelő 1268 korona 41 fillér levonása után megmaradt 3805 korona 23 fillért a „Gyorssegély Augusztus-Alap” elnökségének címére elküldötte.

Hálás köszönetet mondok mindazoknak, akik a nemes cél érdekében teljesített munkámban szívesek voltak jóindulatukkal támogatni. Kovács Vince kulturatanácsnok.

— Köszönet. A waggongyári kórház vezetőség az Apolló-színház igazgatóságának hálás köszönetét fejezi ki 58 német sebesült részére adott ingyenjegyért.

— Központi kávéházban ma és a következő esteken Ritter Tóni 12 tagból álló elsőrendű cigány zenekara muzsikál.

— Tavaszra megérkeztek a szép gyermekkoscsik Fischer Áruházában a Szabadságtéren. Összehajtható nyári sportkoscsi már 16 koronától feljebb. Gyermekkoscsók átalakítható 12 koronától feljebb. Mindenkinék érdekében áll a Fischer Áruházat felkeresni. Fényképedvezmény. 227.

— Tennis verők, tennis labdák, footballok, cipők, utazó kofferek, uti készletek, nő táskák, kozmetikai és háztartási cikkek, legolcsóbban Hegedüs Gyula cégnél, Arad, Andrassy-tér 15. 191

— Osztrák és magyar hadi segélybélyegek százát egy koronájával veszi Kerpel Izso könyvkereskedése. Ugyan-e cég vásárol egész bélyeg-gyűjteményeket és könyvtárakat is. 411

— Jó szívarkahüvelyek Kerpelnél.
— Ritka bélyegek nagy választékban Kerpelnél.

SPORT.

Az A. T. E. sportünnepélye.

Az aradi közlöny tudósítójának

Arad, május 8.

Ma vasárnap délután 3 és fél órai kezdettel zajlik le az Aradi Torna Egyesület „Vöröskereszt” sport-ünnepélye. Fáradságot nem ismerve, a rendezőség miad-n lehető elkövet, hogy az ünnepély gyors és élvezetes lefolyású legyen.

A jelenlegi háborus viszonyok folytán óriási nehézségek leküzdésével és nagy anyagi áldozatok árán sikerült csak az A. T. E. vezetőségének a jelenlegi sport programot összeállítani. Különösen az atletikai viadalegyes számait a béke időben rendezett versenyekkel is elveszi a versenyt.

A 200 méteres síkfutáson 9 induló. Ezen szám győztes babéraiért Szerlemhegyi dr. (MAC), Szalai (BEAC), Kurunci (Törökvs), és Steinfeld, Pálmai (ATE) veszik fel a versenyt. A diszkosz és távugrás elsősgéért Kiss (Kolozsvár) és Pálmai (ATE) fognak küzdeni. 800 méteres síkfutás (II. o.) 5 induló ezen szám győztese Haller és Knizse között dől el. A súlydobás győztesét Kovács (BAK)-ban látjuk.

1500 méteres síkfutás győztese Wolharich (MTE) lesz, még a többi helyért küzdelem várható a 6 induló között. 400 méteres síkfutás. Ezen szám lesz a verseny egyik legszebb száma, itt indulnak Szerlemhegyi dr. (MAC), Szalai (BEAC), Kurunci (Törökvs), és az ATE. többesörös bajnoka: Steinfeld, Knizse, Pálmai, Zsupon és a temesvári Wurler. Hogy ki fogja a győzelmű babért elragadni, előre nem lehet tudni. Annyi bizonyos, hogy erős küzdelem várható az elsősgéért. Magas ugrás. 10 induló. Tekintve, hogy e szám előny verseny, így a helyezések nyitnak.

A 200+400+800+1500 méteres staféta futást az (ATE) csapatai ellenfél nélkül nyerik meg.

Az atletikai viadal után az Aradi „Földi” Atletikai Klub itthon levő tagjai három csoportban iskola bizottság fogják bemutatni.

A birkózás után a temesvári közönség közkedvelt football csapata a Kiniasi máv. sport egyesület és az ATE. új összeállítású csapata barátságos mérkőzést tartanak.

Az ünnepély az ATE. Óvár-téri sporttelepén (Munkás Otthonnal szemben) zajlik le a következő sorrendben: fél 3 órakor veszi kezdetét és 4 óráig tart, 4 órától fél 5 óráig birkózás és fél 5 órakor veszi kezdetét a barátságos football matsch. Az ünnepélyt a sebesült és beteg katonák ingyen tekinthetik meg.

Helyárak: számozott ülőhely 1 korona, ülőhely 60 fillér. Tagok igazoló-jegy mellett 20 fillért fizetnek. Marosparti oldalon álló hely 40 fillér, diak jegy 20 fillér. Az ünnepély tisztá jövedelmét az Aradi Vöröskereszt Egyesület javára fordítják.

VÁROS ÉS MEGYE.

Folytatólagos sorrendje az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1915. évi május hó 12 en d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak: 17. A tanács javaslata a bérkocsi iparról szóló szabályrendeletnek módosítása iránt. 18. U. az előterjesztése Kövér Zaigmond kamaras nyugdíjaztatása tárgyában. 19. U. az előterjesztése a m. kir. pénzügyigazgató által folyó év február hónapban elő- és leírt állami adónak megfelelő községi adó elő- és leírása tárgyában. 20. Eftimie Sandor napidíjaztató végrendelet kérvénye egy továbbtanuló fia után családi pótlék engedélyezése tárgyában. 21. Salacz Béla II. aljegyző kérvénye nyugdíjaztatása iránt. 22. A polgármester előterjesztése Szappanos Ágoston városi ács nyugdíjaztatása iránt. 23. A polgármester előterjesztése Tarczali Mátyás rendőrtizedes nyugdíjaztatása iránt. 24. A tanács előterjesztése Virág János, Virág Kálmán és Biener József által emelt új épületek községi adómentessége tárgyában. 25. özv. Vácán Gyuláné kérvénye részére évi 200 korona kegydíj megszavazása iránt. 26. A tanács előterjesztése a Neuman Ede, Marschall Lajos dr., Löffler Jakab, Hertschka Mór, Dengl József, Cseledmenház, Neuman Dániel, II. Bonáz, I. Bonáz, Árvaház, Andrányi Béla, Domány József-féle templom építés, Neuman Testvérek, Spitzer Ignác, Árvaház, Siketnema iskola, Salacz Gyula, Spitzer Ignác I. segély, Spitzer Ignác II. segély, Spitzer Ignác III. segély, Spitzer Ignác vár. kórház, Szenyivácz csatorna fenntartási, Szinész betegsegélyező, tartalékos katonák segély, Temető, Templom építési, Remetey F. Károly alapítványok zárszámadásait jóváhagyás végett. 27. A tanács bemutatja a mozgókép színházak belépti jegyek elrendelése tárgyában készített szabályrendeletet. 28. Az aradi Nemzeti Színház tagjainak kérvénye a nyári színházak játékos céljaira való átengedése tárgyában. 29. Az aradi rom. kat. háziasszonyok egyesülete kéri a városi árvaházi gyermekek élelmeségi díjainak felemelését. 30. A tanács előterjesztése a jövő évi faüzletbeszerzése tárgyában. 31. U. annak előterjesztése a városi autobuszoknak a katonai kincstár által történt átvételéről. 32. Wild Ferenc kérvénye a községi kötelekbe leendő felvétele iránt.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Vadász. A Magyar Onkentes Vadászcsapat-Bizottság Budapestén, I., Budafoki-ut 81. sz. I. em. 7. sz. alatt van.

Gólyához. Sajnálatunkra nem közölhetjük. Olyan cizások mutatkoznak benne, amelyeket joggal kifogásolnának, mint hangulat- és lelkesedés rontókat.

Idegen. Ausztorweil László dr. Erzsébet királyné körút.

Kisjenői. Késztelen, hogy nincs szó rosszakaratról és ezért nem is lenne helyén való megtámadni az írásokat. Forduljanak bizalommal a főszerkesztőhöz, esetleg közvetlenül az alapítványhoz és ki fog tűnni, hogy a segély megvonása joggal vagy jogtalanul történt-e.

Lygia. Az ilyen kis versek kedves emlékek és örömet okoznak annak is, aki írta, azoknak is, akik-

hes esetleg szólnak. De az ilyen — hogy úgy mond-
jak — „magánhasználatra” szánt versek nem a
nagyközség elé valók. Bármennyire kedves és vonzó,
hogy a harcok viharában a csatamezőn sokszor még
olyanoknak is rimcs sorok jutnak eszébe, aki egyéb
iránti soha sem írt verseket, ez még nem ok arra,
hogy az általános értékkel nem bíró irások nyom-
tatásba kerüljenek. Sajnáljuk, hogy nem szerezhettük
meg azt az örömet, amelyet mint derék katonának
szívesen megszeroznánk, de amint rossz haditervevel
nem lehet csatát nyerni, éppúgy gyenge irásokkal sem
ehet a közönség elé lépni.

Tábori posta 43. Ezek a versek bizony
gyengék. Hagyja el: nagyszerű és vitéz katona lehet
valaki és azért még sem tud verseket írni.

Végzetes szerelem. Ha nem írta volna ked-
ves és őszinte levelében, akkor is elárulná a kis
novella, hogy kezdő. Hogyan is lehet olyan kegyet-
len! Két oldalon keresztül esőkölozik rémítő Pál és
Leonával, részint Leona Pállal és akkor minden
bevezetés nélkül a bős anya névtelen véglegényt
ránt elő, a nyaválás Pál bánatába belehal, Leona
pedig golyót röpít szívébe. Ilyen „végzetes szerel-
met” Beniczkyné Bajza Lenke idejében sem mertek
elképzelní.

Kiváncsi. Aradmegyének a Fehér-Kőrös és a
bihari határ közé eső részének szöglete az agy-
vezett Lunkaság. Aradmegye monografiájában Gaal
Jenő dr. egyetemi tanár kimerítően ismerteti ezt a
területet, amelyen kilenc nagybirtok (köztük a József
főhercegi uradalom) és nyolc község határán ter-
jedő kis birtok van. A Lunkaságnak az a része,
amelyet a Töm, Szántos és Bél áradásai érintenek, a
a kijenői járás Biharral szomszédos vidéke és a
borosjenői járásnak az a szöglete, amely a bihari határ
és a kijenői járás közé ékelődik be. Hivatalosan
bejelentett és tudományosan vett adatok szerint ez a
a terület mintegy 1000 katasztrális hold.

Uj könyvek.

* A Szerb kékkönyv, a szerb kormány
diplomáciájának okiratainak gyűjteménye jelent meg
magyar nyelven, „A világháború okiratai” című
füzet-sorozat hatodik füzetében. A füzet ára 60
fillér, kapható minden könyvkereskedésben.

* A Társaság. A szokottnál is változato-
sabb és tartalmasabb. A Társaság e héten
megjelent száma. Aktuális és érdekes háborús
képekkel szentesíti híány. A Társaság előfi-
zetési ára egész évre 18 K., félévre 10 K.,
negyedévre 5 K. Mutatványszámot ingyen küld
a kiadónival: Budapest, Ritz-szálló.

* A világháború képes krónikájának 81.
füzete érdekes képsorozatot közöl Vilmos csá-
szárról. A mélynyomású színes műmellékleten
kívül még számos harctéri kép, és térkép van a
változatos összeállítású füzetben. — Végül a
háborús postát ismerteti szakaszerű cikkben. — A
füzetet, melyhez ingyenes mellékletül ezuttal is
csatolva van Jókai: A jövő század regénye
című művének egy leve, a háborús humora
egészíti ki. — Egy füzet ára 24 fillér;
előfizetés negyed évre 3 korona. — Szerkesz-
tőség és kiadónival: Budapest, VII., Üllői-ut 18.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Vasárnap, 1915. évi május 9-én:

Délután fél 4 órakor mécsékeit helyárrakkal

Zsuzsi kisasszony.

Operetta.

Este fél 8 órakor rendez helyárrakkal:

Jászai Mari felléptével:

Aranyember.

Dráma 5 felvonásban.

Kedvete este 8 órakor.

Felolós szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYILTÉR.* Rohitschi ásványvizek: Tempel-Styria-Donati-forrás

Tiszta természetes töltés.
Kiváló gyógyvizek:

Gyomor-bélhurut
(vércs, hasmenés, tifusz)

Orvosiilag
ajánlva!

hugysav

8607

cukorbetegség

Bevált
gyógyeredmény!

májbajok
ellen.

Főraktár Magyarország részére: Hoffman
József Budapest, V., Báthory-utca 8. szám.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejthetetlen drága jó
férjem

Auspitz Lajos

elhunyta alkalmával nagy fájdalommal
szíves megjelenésükkel enyhíteni igye-
keztek, fogadják ezuton hálas köszönete-
met.

Arad, 1915. május 8-án.

1735

Üzv. Auspitz Lajosné.

Legjobb itáló ital

**MATTONI FÉLE
GLESSHÜDLER**
SÁVANYUVIZ

A jóga egészségre
120 Herta,
szőlésavó gyöngyöző,
könnyen emészthető,
az egész szervezetet
felfrissíti.

9331

KATONÁINK ÉLETMENTŐJE A
„SZANITÉC”
„TETÜPOR”
Legbiztosabb szer a kiütéses tifuszt
terjesztő ruhatetek ellen.

Gyógytárakban, drogériákban már mint kész tábori
csomag (csak a címet kell ráírni) kapható 1 koronáért.
Kérjünk azonban határozottan „SZANITÉC”-port, mert mint
minden jónak, ennek is akadnak utánozói. Ahol nem volna
kapható, oda 3 dobozt utánvéttel küld, Auber gyógytára,
München. 8747

Következő ujdonságok érkeztek

KERPEL IZSÓ

100,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Malonyay: A virtus, Szomaházy: Egy kém
története, Móricz Zsigmond: Mese a zöld fűvön,
Barabás Arthur: Kis mesék a esügedőknek,
Karinthy Frigyes: Beszéljünk másról, Bródy
Sándor: II. Fehérkönyv, Ambrus Zoltán: A
lóparti gyilkosság, Koch: Az anyajegy, Knut:
Linke szerkesztő, Hayking: Csun, Zemplényiné:
A leghatalmasabb érzés, Zbóray: A megváltó sze-
ralme, Hevesi: A becsület, Czöbel: A két arany
hajszál, Hervieu: Az idegen, Garai: Dr. Molitorisz
rögeszméje, Butti: A boldogsáért, Sven Heñin:
Egy harcban álló nemzet, Doyle: Veszedelmek,
Karinthy: Két hajó, Lilencron: Háborús novellák,
H.: Vörös könyv, Császár: Az ezredesek, Lux
Terka: Novellák, Nagy Endre: Csataképek, Tá-
bori levelek, Williamson: Az erdőfia, Krudy:
42-es mozsarak, Mann: Halál Velenczében, Lager-
löf Liljencrona otthona, Jókai: Kedves atyafiak,
Fernals: Igen! Nem, Nagy Endre: A nagy
háború anekdotáinak, Bródy: Fehér könyv,
Fáy András: Attila, Grazia Deledda: A repkény.
Németben: Richard Voss: Mit Weinkrub
in Haar, Roman, Vollguartz Ingeborg: Peterszen
und ihre schwesatern, Dahl: Der Zuchtmeister,
Ballastrem: Weisse Tauben, Eden: Graf Alexis
Bodiskov, Glyn: Drei Wochen, Harder: Thö-
nerne Füsse, Rachel: Baldbereit, Die heilige
Riza, Werder: Im Inselmeer, Aage Madelung Die
Gezeichneten, Zobeititz: Aus tiefen Schacht, Ras-
mussen: Was Frauen wollen, Schubin: Die
Flucht nach Amerika, Hartwig: Haus Biken-
bach, Zobeititz: Der Herr im Hause, Wer-
der: Die Meistergeige, Harder: Erbsünde,
Schumacher: Kaiserin Eugenie: Seeliger: Peter
Voss der Millionendieb, Schiroksauer: Die sie-
bente Grosmacht, Gontard: Seelenverkäufer,
Lütsburg: Freda Halgren, Wasner: Der Presse-
ball, Franken: Milhen Mshen und die Glasver-
vande, Dreier: Auf eigener Erde, Bang:
Die Vaterlandlosen.

Kölcsöndij: havonként 1 korona
40 fillér vagy kötetenként fi-
zetve 10 fillér.

Vidéki bértök is a legfigyelmesebb kiszolgálásban
részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek.

Zenekölcsöntári díj havi 2 korona,
vagy füzetenként 20 fillér.

Legújabbak: Márkus: Nem tudlak én soha
elheledni... Molnár: A térkép, Szirmai: Szi-
vemben csak te vagy!, Rényi: Tiszavirág (ope-
rett), Nádor Samu: Nótáskönyve I. Sas: Messze
földön idegenben... stb., Fráter: Nótás-
könyve III., Balázs: Levelet hozott a posta,
Kálmán I.: Zsuzsi kisasszony (operett).

Egyes könyvek és egész
könyvtárak vétele; könyv-
tárak kiegészítése és
berendezése

KERPEL IZSÓ,

könyv-, zenemű- és papír-
kereskedése Aradon.

ÖRDÖGTÁNCZ.

Főzetek

Állattal

Ceres

Ételzsír

Minden család szerencséje,
hogy a magas diámozóiraknál olcsóbb,
állat mirókai pótló zsír is létezik és pedig a
„Ceres ételzsír”

Hasonlóan létező módon alkalmazható ol-
tónál, rántásnál és lisztben, mint kenyéren
való kenőccs. Egy kilogramm Ceres-ételzsír
2 koronával olcsóbb a diámozóiraknál és
egészévi szempontból semmi tekintetben sem
alacsonyabb.

Itt az influenza.
Védekezünk, igyunk naponta há-
romszor Hehs-féle Vasas china-
bort, ez a kellemes zamatu fűtő
készségtény kitűnően absorbeálható
vasas chinint tartalmaz, miért is
ugy felnőttek, mint gyermekek is
nagyszerű eredménnyel veszik. —
Gyengélkedőknek, lábadozóknak,
vérszegény, sápkóros egyéneknek
legjobban ajánljuk. Ara 240 fillér.
Kapható Földes Kelemen és
Hehs Vilmos gyógyszerárán
Aradon. 12

Aranyat és Ezüstöt

legmagasabb áron vesz,
vagy beoszerél; ugyszintén
régiségeket vesz és elad

Losonczy Lajos
órák és ékszerész üzlete
ARAD, Szabadság-tér.
Telefon 964.

„Matteine”

poloska és molyirtó vállalat
Arad, Tabajdi Károly-utca 1. sz.
Telefon 10-45.
(Tulajdonos: Fischer)

Elvállal teljes bérházak, szállodák,
intézetek, nagyobb magánlakások
féreg elleni biztosítását csakély
évi bérért. — Poloskák és ezek
peteinek végleges kiirtását egy
évi jótállás mellett. A tisztítandó
szobákból sem a butort, sem
semmi más nem távolíttatik el s
igy az irtási munkát a háztartás-
ban semmi kárt, vagy zavart nem
okoz! 1281

„PENSIO EXQUISITE” VILLA IRENEA VOLOSKA—ABBZIA

Előkelő ház, a festői északi
strandon, közvetlen a tenger
partján, csodaszép parkban,
21 elegáns berendezett szo-
bával, erkélyekkel, saját ten-
geri fürdővel és kikötővel.
Elsőrangú konyha. Gyönyörű
fekvésénél fogva üdülést ki-
vánó tisztek részére különö-
sen alkalmas.

„Sanitas” szanatorium

fizikalis-dietetikai gyógyintézet és üdülőotthon Versacen (Délmagyarország.)
Vezető orvos: Méhes Lajos dr.
Az intézet külföldi minta szerint újonnan épült és modernül be van rendezve.
Egyéni gyógykezelés Lahman dr. rendszere szerint. Fény-, lég- és napfür-
dők, vizikurák, gyógygymaszitika, massage, villamos alkalmazások, gyógyszeres
fürdők, különleges diéták és szálló kurák.
A „Sanitas” gyógyintézetben felvételtnek ugy üdülésre szorulóknak, mint idült
betegségekben szenvedők, fertőző betegségben szenvedők és elmebetegnek, azon-
ban felvételt nem nyernek.
A „Sanitas” gyógyintézetbeni kezelés különösen a következő betegségek-
nél van javalva:
Mindenféle idegbajok-, a légző szervek bántalmái-, szív- és vérkeringési
bajok, emésztő szervek-, vese-, hólyag- és húgycső betegségek-, sápkór és var-
szegánység-, köszvény- és csusz-, csont- és izületi bajok-, malária, ugyszintén a
különféle női betegségeknek.
Az intézet a hegyek alján fekszik, a parkban léghűvelőkkel bír és egész
éven át nyitva. 1739
Mórsékelt árak. Földény májustól októberig. Prospektus kívánatra.

Használt ólom megvételre kerestetik.

APRÓ HIRDETESEK

INGATLAN.

Eladó
Fácán-utca 6. számú sarokház,
minden elfogadható árban és egy
jól berendezett lakatos-műhely,
esetleg a szerszámok külön-külön
is eladatnak. Értekezhetni ugyan-
ott. 1726

KÜLÖNFÉLE.

Tennispálya kiadó!
a város kellő közepén, árnyékos
kertben, Széchenyi-utca 5. sz. a.
Értekezhetni délután 5—7 óra kö-
zött a kerthelyiségben. 1692

Az „Aradi Kereskedők Köre” helyeszközlő osztálya

melőbbi belépésre keres:

Aradi elsőrendű cégek részére
2 rőtös, rövid és divat, 1 cipő és
1 fűszer és csemege szakmabeli
segédet.

Vidéki cégek részére 1 irodís-
tát, 2 rőtös és rövid, több vegyes
szakmabeli alkalmazottat és 1 ta-
nócot.

Ajánlatok fenti címre küldendők.
Csak válaszbélyeggel ellátott
levelekre válaszolunk.

**Az Aradi Kereskedők Köre
helyeszközlő osztály**

SZALONNA
elsőrendű, magyar, porzelt, szótt, vastag, hófe-
hér, egészen tisztán kezelve, gazdasági
cseledek, munkások részére a legolcsóbb napi áron.
Továbbá mindennemű vegytisztá

gép- és separatoralajak
ásvány- és növényolaj, égő ropceolaj, vasolin, tövett
gépkenő, kékhúzó kecskenőcs, bordóban s kisebb
csomagolásban. Hofherr és Sohrantz gyártmányu
MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK.
Alfa Separator r.-t. gyárában készült
TEJGAZDASÁGI GÉPEK
Tavaszi és őszi szállításra
szuperfoszfát és egyéb műtrágyák
szákok, ponyvák, csapós és gézeket céljaira készpénz, továbbá
kovács-észt, egyáltalán a mezőgazdasági körökben szükség-
lendő összes anyagok és vajgyártott telamagvak a legjobb
minőségben, a legolcsóbb árak mellett kaphatók az
Arad vármegyei Gazdasági Egyesület
Fogyasztási és Értékesítési Szövetkezeténél
Arad, Boros-Bent-tér
és Verébosi-utca
szárok.
Nem szövetkezett la-
kok is előnyös árak
melletti szolgál-
tatnak ki.

Költözők figyelmébe!

villany bevezetéseket,
csillár átszereléseket
jutányosan végez 481

Kalmár József
villanszerelési vállalata
Arad, Salac-utca 2. sz.
242. Telefonszám 242.

Legfinomabb

Petroleum

Étr. 56 fillér. 1011

Braun N. A.

festékraktárban
Arad, Boros Beni-ter 7.

„JESSY“

a legtökéletesebb tisztító-szer. Fehér vászon cipőkhöz kis üveg 70 fillér, nagy üveg 1 korona.

Női és férfi fehér- és szürke tenniscipők óriási választékban.

Cipő Tőzsde ARAD.

Apollo mozi mellett.

Csődte megeladási hirdetmény.

Vb. Komlósy és Musztécz dobrai bej. cég csődügyében a csődleltárban 1—840. tétele szám alatt felvett ingóságok (vas, üveg, porcelán, fűszer, női és férfi divatneműek, rövidáru és üzleti berendezés), melyek beszerzési ára 18194 kor. 20 fillér, becsértéke 7255 kor. 87 fillér, szabadkézből egy tömegben, esetleg becsértéken alól is, ez utóbbi esetben legelőnyösebb ajánlattevőnek a csődbíróság utólagos jóváhagyásától feltételezetten, el fognak adatni. Az üzlet és leltár megtekinthető 1915. évi május hó 11-én, d. e. 10-től d. u. 3 óráig, H.-Dobrán. Írásbeli, vagy szóbeli ajánlatok Dr. ifj. Issekutz Gergely dévai ügyvéd, csődte meg gondnokhoz 1915. évi május hó 15-ig nyújtandók be.

Déva, 1915. évi május hó 8.

1728

Dr. ifj. Issekutz Gergely
ügyvéd,
mint vb. Komlósy és Musztécz
dobrai bej. cég csődte meg gondnoka.

**Gépkenőolaj,
géphengerolaj,
motorhengerolaj,
tovotte-kenőcs,
gépszij stb. stb.**

**azonnal kapható
Kovács Soma és Társánál
Arad, gépuvar.** 1472

Bérbe adatik

a Báró Bohus palotában a főtérre
nyíló tágas díszes üzlethelyi-
ség, a Zrinyi-utcában

kettő üzlethelyiség,
egy négyszobás lakás

központi fűtéssel. Értekezhetni alólírott házgond-
nokkal 1875
Bódy Bódog.

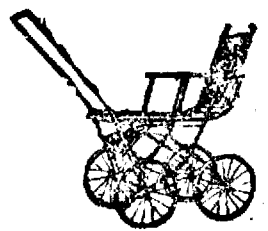
Kérje

ingyen és bérmentve órák-
ról, arany- és ezüstárúkról,
hangszerekről, fegyverek-
ről stb. 4000 képet tartal-
mazó főárjegyzékemet.

Elő őrágyár. Konrad János os.
és k. udv. szállító, Brúx 1100.
sz. (Csehország.)

Nikkel horgony-óra K 8.90, jobb K. 4.20, O-oztat
fém-rem. óra K 4.80, svájci horgonyművel K 5.—,
háború-émlék-óra K 5.50, rádió-műbóra K 8.50,
ébresztővel K 24.50, nikkel-ébresztő K 2.90, fal-
óra K. 8.40, 3 évi jótállás. — Székküldés után-
-étal. Kockázat nincs! Kiszárlása megengedve
vagy páns vészta. 878

Premier összecskukható kocsi

Kapható minden jobb gyermek-
kocsi üzletben. Árjegyzék díj-
mentesen.

Premier-Werke
Eger i. B. 1407
Alapított 1875-ben. 22

Garai Károly,

vas- és rézbutor készítő
ARADON,
Asztalos Sándor-utca 1—5.

Ajánlok: Vas- és rézbutorokat,
sodrony ágybetéteket, sodrony ko-
csi-üléseket, gyermekágy és gyer-
mek-kocsikat, réz-karnisokat, mos-
dó-asztalokat felszerelve, össze-
csukható ágyakat és madracokat.
Szállodai és kávéházi, kórház és
intézetek berendezését. Elvállalok
minden e szakmába vágó munká-
kat a legjutányosabb árak mellett.
Vidéki megrendeléseket pon-
tosan eszközlök. 301

ALVÁCZA

kénes hőgyógyfürdő Arad- és Hunyadmegyékhatárán

már megnyílt.

A fürdő, mely a múlt szezonban lett újonnan építve, a modern
kor igényeinek teljesen megfelelően, kitűnő eredménnyel gyógyít:
csúzt, közevényt, rheumát, csontszűt, lebesodást és különböző
női bajokat. Természetes kénes hőforrással 24—28 és 38°C hő-
mérsékletűek. Közvetlen vasúti állomás. Prospektussal készséggel
szolgát a fürdőtulajdonos. 1458

Manner csokoládé

140-es K 2.70 ab Arad,

bármily mennyiségben szállítok vidékre,
vasuton vagy postán utánvét mellett

Gábor Miklós, Arad

Salacz-utca. 1353 Telefon 10—59.

FOG- tömések, aranyból, platina, arany és ezüst, amalgamból és a fog asztárral azonos porcellánból.

FOG- koronák, hidak, egész fogsorok szájpaddás nélkül aranyból, platínából vagy porcellánból.

FOG- kővek előállítás, fogak fehérítése és hibás fogcsorok átalakítása, valamint javítása.

FOGHUZÁS. Tizenhét éves fogtechnikai gyakorlatom, amely idő alatt Berlin, Lipsze, Brüsszel és Londonban nemzetközben Amerikában a legkiválóbb fogpedagógusoknál mint asszisztens működtem, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legelőkeltebb műszereivel van felszerelve, elég garanciát nyújt, hogy még a legkényesebb esetekben is a legteljesebb mértékben megtehetőek.

JACOBI GYULA vizsg. fogtechnikus Szabadság-tér 4. Bejárat Eötvös-utca 17.

TELEFON: 10-11. SZÁM. 167

Veszek és eladok:

burgonyát, babot, szalonnát, zsirt, szappant

waggontételenként és mmá-zsánkint.

Kalmár Endre
Asztalos- és Chorin-u. sarok.
Telefon 670.

Eladó
20—22 darab berni fajta elsőrendű

hus tehén,
amelyek fejésre is beállithatók. Bővebbet

Spitz Testvéreknél,
Zám.

Cognac,
Likörök,
Szilvorium,
Törkölypálinka,
Tea és Rum
jutányos áron kaphatók:
Körösvölgyi Pálinkaraktár,
Lloyd-palota. 859

Költözők
figyelmébe!
Villamos világítási berendezéseket csillárokkal együtt, kedvező feltételek mellett szerel és szállit 8361
Koch Dániel
Arad Deák Ferenc-utca 42 sz.

Legjobb fogviz
több nemzetközi kiállításon legmagasabb kitüntetésben részesült.
500 koronát fizetnek annak, ki fogvizének használatát mellett, üvege 80 fill. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büdlik.
Ed. Bartilla-Winkler utóda L. Plan Wien, X., Gütthe-gasse 7. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriarban. Aradon: G. Földes Kelemen, Deák Ferenc-u. 11. sz., Hehe Vilmos, Batthyány-u. gyógyszerárban és Vojtek és Weisz drogueriarában. Vidékre — ahol nem kapható — küldök 7 üveget kor. 5-80 bérmentve. Kérjünk mindenütt határozottan Bartilla-féle fogvizet. Hamisítványok feljelentői jól díjaztatnak. 1157

Kovács Soma és Társa
ARAD.

Gazdasági és szőlőszeti gépek, motorok, műszaki áruk, szerszámok, kutak, fecskendők gyári raktára.

Onmüködő Hydrolina- és Vermorel-szőlőpermetezők.
Kénporfúvók.

Fogatos répa- és szőlőkapák.
Permetezők.

Hydrolina permetező a legtartósabb, legolcsóbban, légsűrítéssel működő permetező amit t. vevőink számtalan elismerő nyilatkozata is igazol.

T. cz.
A Hydrolina permetező kitűnően bevált s nemcsak a Vermorel permetezőt mulja felül, hanem az összes permetezők között a legjobbnak bizonyult.
Aradkövi, 1911. szept. 30. Szatmáry Király János.
A Hydrolina permetezővel nagyon meg vagyok elégedve, iövőre még két darabot veszek. Torna, 1914. jún. 1. Vuculescu Titus.
Kérünk 5 drb Hydrolinát, mint mult évben szállítottak.
Apatelek, 1913. jún. 14. Bára Solymossy gazdasága.
A Hydrolina permetező bevált, kérünk ezuttal is 2 darabot.
Otvos, 1914. febr. 21. Gróf Zselenski uradalom.
A Hydrolina permetező kitűnő, vincellérem most nem akar a francia Vermorellel dolgozni, csak a Hydrolinával. Pálos, 1914. márc. hó 18. Dr. Lukácsy Lajos.
Mióta én a Hydrolinával dolgozom, községünkben más permetezőt nem vesznek.
Kovácsi, 1913. aug. 4. Balta Györgye (abj Mustaca.)

Ablakredők

Valódi amerikai önmüködő ablakredőnyök gyári raktára.

Gyermek-kocsik
nagy választékban.

Zimmermann Ignác
norimbergi, diszmü- és játék-áru üzletében 1581
Arad, Szabadság-tér 21.

Andrássy-tér 8. számú
házban egy kisebb

üzlethelyiség
— különösen dohányüzletének alkalmas — azonnalra

kiadó.

Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában József főherceg-ut 22.

807 Telefonszám 807

Gróf Potocki Uradalmak Fatelepe.

Tisztelettel értesítjük Arad város nagyérdemű közönségét, miszerint a vágóhid mellett fatelepepünket az **Aradi Termény- és Aruraktár R. T. udvarára helyeztük át,**

(vasuti állomás mellett) hol is mindennemű szigoruan osztályozott s kitűnő minőségű tűzifával, ugy kcsinyben, mint nagyban, helyben, vagy házhoz szállítva, felaprítva, vagy hasábos állapotban vagyunk a mélyen tisztelt közönség szolgálatára. Különféle selejtes, — de fütési célra megbeesülhetetlen — tűzifáinkat igen olcsó árban tesszük hozzáférhetőkké. Kérve a mélyen tisztelt közönség jóindulatu pártfogását, maradunk kiváló tisztelettel 1591

Gróf Potocki Uradalmak Jószágigazgatósága

807 Telefonszám 807

Uránia Színház.

Vasárnap és hétfőn

Modern dráma:

A jövő asszonya
Korraiz 3 részben.

Ezen rovatban minden nap egy-egy hirdetésnek van helye, és a hirdetésnek a kiadóhivatalban kell megjelennie. A hirdetésnek a kiadóhivatalban kell megjelennie. A hirdetésnek a kiadóhivatalban kell megjelennie.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József téri 22. sz.
Kiadóhivatali telefon: 193. sz.
Hírekosztály: 357. sz.

Apró hirdetések felvétele a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta úton keresztül — a szerkesztés a műveg elvár — vagy levélbirtokosokhoz. Többszörösen a hirdetés néma mindenkor közzététel. Levélbeli megkeresésnél, és jellegű levelet kivéve felvilágosításra szolgál a kiadóhivatal, és esetében, vélemények esetében. Az apró hirdetések díja a szavak száma szerint számított. Minden nap 4 óráig, vasárnap délután 3 óráig. A legkésőbbi hirdetés 22 óráig. A vasárnap délután 3 óráig. A vasárnap délután 3 óráig. A vasárnap délután 3 óráig. A vasárnap délután 3 óráig.

Miként lehet az apróhirdetést feladni?

1. A hirdető teljes címének feltüntetésével.
  2. Jelige alatt.
  3. Oly értelemben, hogy a hirdető címét csak a kiadóhivatalban lehet megtudni.
- A legalkalmasabb — amennyiben akadályba nem futkötik — az első mód, mert a címnek a lapban való közlése mellett gyorsabban lehet az ügyet elintézni.
- A cím utáni tudakozódás idővesztéssel jár.

HÁZASSÁG.

33 éves

jó állásban levő úriember, korának megfelelő szép, intelligens, saját lakással bíró hölgy egyelőre közös háztartás, később nőstülés céljából ismeretségét keresi. Komoly ajánlatok legnagyobb titoktartás mellett „Boldog otthon” jellegre a lapkiadóba kéreknek. 1718

LEVELEZÉS.

Fiatal urnő

idősebb úriember tisztességes ismeretségét óhajtja. Leveleket „Píros szegfű” jellegre a kiadóhivatalba, a lapban jelenve kérem. 1786

OKTATÁS.

Párisból

bazatért fiatal hölgy francia tárgyalási órákat vállal. Cím a kiadóhivatalba. 1788

Genfi származású kisasszony francia órákat ad lakásán is. Cím a kiadóhivatalban. 1889

ALKALMAZÁST KERES.

Egy idősebb

fűszerkereskedő tanuló, aki 3 évig volt üzletos, május hó 15-ére állást keres. Cím Pogána János címen Rossz János részére, Sajtény. (Csanádmegye.) 1717

Szerény igényű

urieleány hosszú bizonyítvánnyal gyermekek mellé alkalmazást keres, háztartásban is segít, május 15-ére esetleg június 1-re. Vidékre is megy. Cím: Petőcz Erzsébet, Győr-utca 21. 1727

Fiatal leány

gyermekek mellé ajánlatos. Cím Szilágyi Anna, Dobó-utca 4. 1899

Felügyelői

vagy ehhez hasonló állást keres hadkötelezettségének eleget tett egyén, ki a szőlészet, borászat és mezőgazdaságban is járatos. Cím a kiadóhivatalban. 1574

ALKALMAZÁST NYER.

Deutsches Kinderfräulein
beschneiden wird aufgenommen.
Adresse in der Administration.
1782

Szobalányt

keresek jó bizonyítvánnyal. Cím a kiadóhivatalban. 1729

3-4 középosztályt

végzett jócsaládból való fiú gyakornokul (tanuló) felvétetik Kohn Fülöp fakereskedőnél, Battonyán. 1800

Középkorú házaspár

házmesternek kerestetik. Aki ért a vízvezetékhez, előnyben részesül. Rozsnyayéknál Eötvös-utca 1. I. em. 1715

Deutsches Fräulein

für Nachmittags Stunden wird gesucht zu grössere Mädchen Übung der Sprache. Adresse in der Administration. 1787

3 vagy 4 közép iskolát

végzett fiú tanulóknak felvétetik, Weiss Leó könyvkereskedésében. 1780

Fiatal kereskedő segéd

felvétetik Herz Arnold rőtös, férfi ruházati cikkek és cipőárak kereskedésében, Vuikán. 1648

LAKÁST KERESNEK.

Butorozott szobát

külön bejárattal 15-évtől keres egy-éves önkéntes Kápolna-, Páltenberg- vagy Teleky utcában. Ajánlatok ár és házszám megjelöléssel levélben a kiadóba „Lakás” jellegre küldendők. 1714

KIADÓ LAKÁS.

Egy

kétszobás lépcsőházi különbejárattal utcai szoba azonnal, vagy május 15-ikére kiadó, Csiky Gergely utca 9. szám. 1781

Orosy-utca 8. sz.

alatt teljesen modern 2 szobás lakás központi fűtéssel stb.-vel azonnal kiadó. 1719

Magányos házban

4 szobás modern úri lakás augusztus 1-re kiadó. Wesselényi-utca 51. sz. Tudakozódní Perényi-utca 8. sz. 1728

Modernül butorozott

kétszobás lakás, balkonnal, gáz-fürdőszobával, esetleg több szobával is kiadó Bohus-palota (Zrínyi-utca) II. kapu, II. emelet. 1662

Kiadó lakás.

2 szobás utcai lakás villanyberendezéssel azonnal kiadó, Péter-utca 2/o. 1642

3-4 és 5 szobás lakások

ujjonnan festve, minden hozzátartozó kényelmesebb mellékkeliséggel, irodának is alkalmas, azonnal kiadó Hasszinger-utca 5. Ugyanott több pince raktárnak kiadó. 8081

Andrássy-tér 8. sz.

alatt egy I. emeleti utcai lakás, mely irodának, vagy üzleti célra igen alkalmas, azonnalra vagy augusztus 1-re kiadó. Bővebbet a házmesternél.

5 szobás utcai

elsőemeleti lakás szép fekvésű új házban és egy 3 szobás másodemeleti udvari lakás minden komforttal és mellékkeliségekkel együtt, azonnal Petőfi-utca 10. szám alatt kiadó. Bővebbet a házmesternél.

Erzsébet királyné körút 18. számú ház első emelete, mely modern ötszobás lakásból áll, azonnal vagy I. évi augusztus hó elsejére kiadó. 1646

2 szobás

udvari lakások Andrássy-tér 8. sz. alatt azonnalra kiadók. Bővebbet a házmesternél.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Zongorát,

vagy pianinót — keveset használtat — sürgősen megvételre keresek. Ajánlatokat ár megjelölésével következő címre kérek: Lengyel László Béla, Nagylak (Csanádm.) 1718

Egy „Brassier”-

gyártmányú 16 lóerős csukott fedélű és jőkarban levő automobil igen jutányos áron eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1717

Ajánlok

prima raffiát legolcsóbban Roth József, Eötvös-utca 3. Telefon 68. 1706

Fényképezőgépet

veszek kettőskihuzattal, Compound vagy Ibsó zárral felszerelve. Tudakozódní lehet Wesselényi-utca 9. 1786

Náder Gyula és Fia

késműves és villany szerelési üzlete Weltzer János-utca 11. Mindennemű javítások és felszerelések, hajnyírógépek és borotvák készírtésére legpontosabban emelkedhetnek. 148

„Eos”

a világ legjobb szintelen cipőtisztító szere lack és színes bőrcipőkhöz. Tisztít és fényesít. Kapható kizárólag a Cipő Törsében. Apollo mosi mellett. 5161

Veszek

uraktól levetett férfiruhát, téli kabátot, városi és utazói bundát a legmagasabb áron. Mindennemű használt butort veszek. Bleier Ignác, Szent-Pál-utca 12. 589

Automobil

hat üléses 12 lóerős üzembépes 2 hintó és 1 fedeles hajtókocsi előnyös áron eladó Roth Isidor-nál, Asztalos Sándor utca butorraktár. 1521

30 mm. szalma eladó

Mágos Tódornál, Kovászi. 1578

Háztartási

cikkek és butorok elköltözés miatt jutányosan eladók. Weltzer János-utca 8. II. 1698

Waggonok befedésére

kátrányment ocsón szállít Szilágyi és Társa Arad, Béla-tér 2. szám. 1695

Használt tetőpléh eladó.

Cím a kiadóhivatalban. 1696

Házbérlőknyvek

célszerű beosztással Pichler Sándor papír és írószerek kereskedésében Arad Szabadság-tér 1. Telefon 808. 781

Nagy jégsekrény

csaknem új főleg kávé vagy vendéglősök részére méltányos áron eladó. Felvilágosítást ad d. e. 11-12 között Leopold Zsigmond Erzsébet-körút 22. 1669

Burgonya kapható

nagyon szép és kitűnő minőségű Färber Lajos cégnél, Arad. 1449

Eladó

egy teljes hálóberendezés Szabadság tér 5-6. sz., I. em. Megtekinthető a déli órákban. 1701

ÜZLETEK.

Egy jömenetelő

iparvállalat, gépekkel felszerelve, nagy munkakörrel, a befektetett tőkét egy év alatt ki lehet keresni, betegség miatt eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1725

Eladó

egy jóforgalmu hentesüzlet, esetleg külön csak a berendezés, ugyasintén jókarban levő jégsekrény és hushordó kocsi is eladó Sarló-utca 18. szám. 1724

Egy szatócsüzlet

azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1676

Andrássy-tér 8.

számú házban egy kisebb üzlethez való — különösen dohánytörsdének alkalmas — azonnalra kiadó. Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában, József főherceg-utca 22. szám.

Nagy üzlethez való

lakással együtt Boros Béni-tér 17. sz. alatt november 1-re kiadó. Bővebbet ugyanott a tulajdonosnál. 1884